

Základní škola Záchlumí
okres Tachov, příspěvková organizace

*Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání*

Škola pro všechny

Obsah

Obsah.....	4
1. Identifikační údaje	6
Název školního vzdělávacího programu	6
Údaje o škole	6
Zřizovatel.....	6
Platnost dokumentu	6
2. Charakteristika školy	7
Úplnost a velikost školy	7
Umístění školy a podmínky školy	7
Charakteristika pedagogického sboru.....	7
Dlouhodobé projekty	7
Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
Zaměření školy	9
Výchovné a vzdělávací strategie	10
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	13
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	15
Začlenění průřezových témat	16
4. Učební plán.....	22
Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň - 1. –5. ročník.....	22
Poznámky k učebnímu plánu.....	22
5. Učební osnovy	23
Český jazyk a literatura	23
Cizí jazyk – Anglický jazyk	48
Matematika	58
Informatika	73
Prvouka.....	81
Přírodověda.....	97
Vlastivěda	108
Hudební výchova.....	119
Výtvarná výchova.....	130
Tělesná výchova	143
Pracovní činnosti	156
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	170
Pravidla pro hodnocení žáků	170

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu

ŠVP ZV Škola pro všechny

Motivační název: „...*rosteme spolu...*“

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Iveta Chabrová

Školní vzdělávací program byl zpracován dle RVP ZV z roku 2021.

Údaje o škole

Název školy: Základní škola Záchlumí, okres Tachov, příspěvková organizace

Adresa školy: Záchlumí 32, 349 01 Stříbro

IČ: 70982422

REDIZO: 650033558

IZO: 102464138

Ředitel školy: Mgr. Iveta Chabrová

Kontakty: telefon: 374 622 303, 773 826 910

e-mail: skolazachlumi@zachlumi.cz

web: www.zszachlumi.cz

Zřizovatel

Název: Obec Záchlumí

Adresa: Záchlumí 80, 349 01 Stříbro

IČO: 00063461

Kontakty: telefon: 374 622 030

e-mail: starosta@zachlumi.cz

Platnost dokumentu

od 1.9.2022

Mgr. Iveta Chabrová
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Jedná se o neúplnou základní školu s pěti ročníky 1. stupně, s kapacitou pro 60 žáků, kteří jsou dle aktuálního počtu ve spojení napříč ročníky v několika třídách.

Umístění školy a podmínky školy

Základní škola Záchlumí, okres Tachov, příspěvková organizace se nachází v severní části malebné obci Záchlumí, nedaleko města Stříbra či lázeňské obce Konstantinovy Lázně, v prostředí plném lesů, luk a polí. Od hlavní komunikace procházející obcí zaujme svou novou žluto-zelenou fasádou.

Budova školy sloužila k výuce již od roku 1920. V roce 1950 byla k budově postavena jednopodlažní přístavba, spolu se kterou bylo vybudováno i sociální zařízení. Během let byla postupně opravována a rekonstruována tak, aby vyhovovala provozu a hygienickým podmínkám.

V současné době je budova zrekonstruovaná, bezbariérová, žákům jsou k dispozici moderně zařízené učebny, jazyková i ICT učebna, cvičná kuchyňka či pracovní učebna (dílny). Škola také disponuje zahradou s dřevěným altánem, který slouží v letních měsících jako venkovní učebna a jsou v něm také pořádány různé školní akce.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor na naší škole tvoří ředitelka organizace spolu s několika třídními učitelkami, dle aktuálního počtu tříd, a vychovatelka školní družiny. Pokud je potřeba, je sbor doplněn o asistenta pedagoga.

Spolu s nimi je zde zřízeno školní poradenské pracoviště – metodik primární prevence a výchovný poradce. Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Výchovný poradce se zabývá problematikou vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

Dlouhodobé projekty

Škola se zapojuje do projektů díky spolupráci s externími organizacemi a skupinami. Dále se škola zúčastňuje různých akcí pořádaných externími organizacemi, které probíhají průběžně během školního roku, jsou vázané na určité období, nebo jsou jednorázového charakteru.

Zapojení do akcí, programů organizací:

Místní akční skupina (MAS) Český Západ

Národní iniciativa pro život

BESIP

Eduzměna

Centrum Locika

Dlouhodobé zapojení do projektů:

Ovoce a zelenina do škol

Mléko do škol

Klub mladých čtenářů (Klub mladých čtenářů Albatros, Knižního klubu Fragment, Školního klubu Egmont)

Čtení pomáhá

Celé Česko čte dětem

Zdravá 5

Veselé zoubky

Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce se zákonnými zástupci probíhá pravidelně. Pravidelně škola pořádá akce pro rodiny žáků, dny otevřených dveří, podporuje neformální setkávání.

Třídní schůzky jsou pořádány během školního roku, je-li třeba se zákonnými zástupci probrat nějaké obecné téma. Tyto schůzky jsou několikrát do roka (minimálně 2x v období čtvrtletí), v případě potřeby kdykoli, doplněny o konzultační schůzky zákonný zástupce-pedagog, případně ve formě tripartit zákonný zástupce-pedagog- žák.

Rovněž se tak daří spolupráci s místními organizacemi a s OÚ Záchlumí, kde v rámci kultury zajišťujeme vystoupení na Setkání seniorů, Vítání občánků, MDŽ a Dni matek, Rozsvícení stromu. Spolupracujeme také s okolními školami při pořádání společných akcí (olympiáda, divadlo, výlety, apod.), zúčastňujeme se akcí pořádaných jinými školami a školskými zařízeními.

Při škole je zřízena *Školská rada*.

V péči o žáky se specifickými poruchami učení spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, jako např. s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Tachově.

Spolupráce pak probíhá i s příslušnými OSPOD.

Zapojujeme se také do akcí pořádaných různými centry, jako např. Centrum Locika.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Zaměření školy

Naše základní škola je školou všeobecného zaměření. Jsme malotřídní škola rodinného, komunitního typu. Jsme školou s posílenou časovou dotací ve vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* – konkrétně ve vyučovacím předmětu *Český jazyk a literatura*, který jsme doplnili o prvky dramatické výchovy; v oblasti *Matematika a její aplikace* – vyučovací předmět *Matematika* a ve vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* – Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda, kterou jsme doplnili o prvky etické výchovy. Ve výchovně-vzdělávacím procesu podporujeme rozvoj tzv. měkkých dovedností.

Vize školy

Naší snahou je budovat školu, která je součástí svého okolí, obce, v níž se nachází, školu, která má určitý komunitní přesah. Školu, která spolupracuje s rodiči a rodiče chtějí být její součástí (a nejen ti). Stejně jako žáci. Chceme školu, kterou žáci pravidelně a rádi navštěvují, která je pro ně místem nejen pro učení, ale i objevování, bádání, místem sociálních kontaktů, nových zkušeností. Školu, kde i pedagog, který zde pracuje, ví, proč tuto práci dělá, a proč chce pracovat právě s námi, který se chce dál vzdělávat a objevovat nové možnosti a způsoby pro práci s žáky.

Naším cílem je připravit žáky pro život nejen znalostmi z knih, ale především učením v souvislostech, s propojením s praxí, s reálným životem, s podporou otevřené komunikace, kooperace, vrstevnického učení a mezipředmětových vztahů. Dáváme prostor kritickému myšlení a klademe důraz na hodnoty, respektování druhých v názorech, postojích a osobních specificích.

Jsme inspirováni Montessori pedagogikou, programem Začít spolu, pracujeme s ITV, s konceptem Učíme se venku. Klasifikaci propojujeme se slovním hodnocením. Místo hromadných třídních schůzek preferujeme konzultační schůzky a tripartity.

Náš vzdělávací program a výuka odráží potřeby a zájmy všech dětí. Budujeme prostředí, kde se podporuje a staví především na vnitřní motivaci žáků k učení, kde se vnímají (byť jen drobné) pokroky namísto neustálého upozorňování na nedostatky, kde se chyba považuje za nedílnou součást učení a je potřeba s ní i takto umět pracovat. Prostředí, kde je bezpečný prostor pro diskuze, hlubší vztahy, pro kritické myšlení....

Chceme, aby naše škola byla moderní, dynamicky se rozvíjející institucí, která pružně reaguje na potřeby a změny a požadavky vyplývajících z rozvoje společnosti, vědy, techniky, ale i nás samotných.

Tato vize, myšlenka se odráží i v novém logu školy, které je podpořeno heslem „...rosteme spolu...“.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci k učení

- Učíme žáky plánovat, organizovat a řídit vlastní učení. Vytváříme návyky k pozdějšímu samostatnému učení.
- Umožňujeme žákům vybrat si a využít pro vlastní efektivní učení vhodný způsob, metodu a strategie. Na základě tohoto si pak může žák osvojit vlastní strategii učení.
- Motivujeme žáky pro celoživotní učení. Podporujeme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti.
- Podporujeme čtení s porozuměním. Umožňujeme žákům vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využít v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- Operujeme s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádíme věci do souvislostí, žáci propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si žáci vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy. Klademe důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky.
- Vytváříme příležitosti pro samostatné pozorování a experimentování, získané výsledky s žáky porovnáváme, kriticky posuzujeme a vyvozujeme z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- Propojujeme učivo s reálným životem, poukazujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě. Podporujeme hledání smyslu a cíle učení, vytváříme pozitivní vztah k učení.
- Necháváme posuzovat vlastní pokrok a určení překážky či problému bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutování o nich. Vedeme tak žáky k sebehodnocení, k nelezení vnitřní motivace pro učení.
- Klademe na žáky v učivu přiměřené nároky, vedeme je k dobrému zvládnutí základního učiva a dáváme jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků.
- Dáváme příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce, vrstevnického učení.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- Učíme žáky kritickému myšlení, činit uvážlivá rozhodnutí. Učíme je svá rozhodnutí obhájit, uvědomit si svou zodpovědnost za ně i za výsledky svých činů. Žáky učíme pracovat s chybou jako nedílnou součástí učení a jako prostředkem k osobnímu růstu.
- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.
- Učíme žáky vnímat nejrůznější (nejen problémové) situace ve škole i mimo ni, rozpoznávat je, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet způsob řešení a využít k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
- Společně vyhledáváme informace vhodné k řešení problému, učíme žáky využít získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému.

- Učíme žáky samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy. Diskutujeme a společně ověřujeme prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy možnosti aplikace při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledujeme vlastní pokroky při zdolávání problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Vedeme žáky ke konstruktivní komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Vytváříme společně bezpečný prostor, kde se učíme své myšlenky srozumitelně formulovat a vyjadřovat je i své názory v logickém sledu.
- Učíme žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci nejen při vyučování.
- Učíme žáky naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně a věcně argumentovat. Dáváme důraz na respektování názoru jiných.
- Klademe důraz na porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlení o nich. Umožňujeme je tvořivě využívat k vlastnímu rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
- Učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- Podněcujeme využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí.
- Společně se podílíme na utváření příjemné atmosféry ve škole, v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispíváme k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytujeme pomoc, to samé učíme žáky.
- Učíme žáky v případě potřeby si říci o pomoc.
- Pomáháme žákům utvářet si pozitivní představu o sobě samém, díky čemuž podporuje vlastní sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Učíme se ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby každý dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty bez překročení hranic druhých.
- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci, názory, postoje či pocity vlastní a druhých. Umět se k práci vyjádřit, pronést konstruktivní kritiku i ocenění.
- Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Umožňujeme žákům prokázat schopnost střídat role ve skupině. Dáváme možnost naučit se

základům kooperace a týmové práce. Poukazujeme na důležitost každého ve skupině s ohledem na výsledek práce.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci občanské

- V třídním kolektivu vedeme žáky ke společnému stanovení pravidel chování, vytváření si společného komunitně laděného prostředí.
- Pěstujeme v žácích svobodu a zodpovědnost, osobnost uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.
- Učíme žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, být si vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Žáky vedeme k respektování společenských pravidel důležitých pro obecný chod společnosti.
- Učíme žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, být schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Učíme žáky rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, vyhodnotit situace, kdy dle svých možností mohou poskytnout účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Podporujeme environmentální cílení, poskytujeme informace týkající se základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, učíme se respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Dbáme na průběh všech činností napříč předměty – každá práce se skládá z přípravy, samotné práce, dokončení – úklidu.
- Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do všech oblastí, činností, i „cesta je cíl“.
- Učíme žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky. Snažíme se o dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů.
- Vedeme žáky k udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a náradí, samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku.
- Dbáme na mezioborové souvislosti, znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech a umožňujeme je uplatnit i při manuálních činnostech.
- Vedeme k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech. K výsledkům pracovní činnosti přistupujeme nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
- Umožňujeme poznávat různé obory lidské činnosti, jejich výsledky a významy pro ostatní lidi. Nabízíme činnosti pomáhající budoucí orientaci v základních aktivitách potřebných k

uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, k pochopení podstaty, cíle a rizika podnikání, rozvíjení podnikatelského myšlení.

- Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi, průběhem činnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující ke kompetenci digitální

- Učíme žáky postupně ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby s ohledem na věk žáků. Využíváme je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- Podporujeme u žáků samostatné rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Umožňujeme žákům získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu se učíme volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Učíme žáky tvořit a upravovat digitální obsah, kombinujeme různé formáty.
- Pracujeme s pochopením významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínosy a reflekujeme rizika jejich využívání.
- Aktivně žáky učíme předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků i zdraví ostatních.
- Klademe při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí důraz na etické jednání.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření vyplývajících z jeho individuálních potřeb na základě jeho zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek

Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona, v aktuálním znění a jsou realizovány školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., v aktuálním znění.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami využíváme v naší škole zejména:

- v oblasti metod výuky
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
 - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
 - důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- v oblasti organizace výuky
 - střídání forem a činností během výuky
 - u mladších žáků využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky
 - v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

PLPP je poskytnut žákovi s obtížemi, které lze vypozorovat v průběhu vzdělávání pedagogickou diagnostikou. Většinou žák vykazuje obtíže ve více předmětech. Plán pedagogické podpory může být navržen žákovi 1. třídy, který má obtíže s adaptací na školní prostředí, případně se u něj projevuje opoždění ve vývoji ve srovnání s vrstevníky.

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel za pomocí pracovníka ŠPP. Pracovník ŠPP organzuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Cílem je stanovení efektivních metod, forem práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností apod. PLPP má písemnou podobu.

Pracovník ŠPP stanoví období, po které bude PLPP realizován, bude s ním aktivně pracováno, průběžně vyhodnocována efektivita opatření. Po uplynutí doby dojde k jeho vyhodnocení, kdy pracovník ŠPP ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy, zákonným zástupcem stanoví další postup. Pokud podpůrná opatření nepostačují, doporučí pracovník ŠPP zákonným zástupcům využití služeb školního poradenského zařízení.

Podpůrná opatření poskytovaná žákům s odlišným mateřským jazykem

Žákům, jejichž mateřským jazykem není čeština, jsou poskytována PO 1. stupně podle úrovně znalostí jazyka českého. Při přijetí takového žáka do školy ředitel školy doporučí zákonným zástupcům, aby žák navštěvoval kurz českého jazyka zajišťovaný Krajským úřadem Plzeňského kraje, a předá mu kontakty škol pověřených bezplatnou jazykovou přípravou k začlenění do základního vzdělávání. Žákovi je vypracován PLPP. Pokud je to možné, umožní ředitel ve třídě, do níž je žák zařazen, tandemovou výuku.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory, bude vytvořen na základě doporučení ŠPZ individuální vzdělávací plán (dále jen IVP), s možností využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů.

Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné.

Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník, bude na základě Doporučení ŠPZ rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením, případně i na kratší období než je školní rok. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

Informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP jsou předány řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., v aktuálním znění, považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvorivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Hlavním principem při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků, je nejlepší zájem žáka. Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání žáků mimořádně nadaných v konkrétních vyučovacích předmětech ve vyšším ročníku školy;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

PLPP je poskytnut nadanému a mimořádně nadanému žákovi, kdy lze jeho nadání vyzkoušet v průběhu vzdělávání pedagogickou diagnostikou.

Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) sestavuje třídní učitel za pomocí pracovníka ŠPP. Pracovník ŠPP organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Cílem je stanovení efektivních metod, forem práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností apod. PLPP má písemnou podobu a jeho cílem je podpora nadání žáka.

Pracovník ŠPP stanoví období, po které bude PLPP realizován, bude s ním aktivně pracováno, průběžně vyhodnocována efektivita opatření. Po uplynutí doby dojde k jeho vyhodnocení, kdy pracovník ŠPP ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy, zákonným zástupcem stanoví další postup. Pokud podpůrná opatření nepostačují, doporučí pracovník ŠPP zákonným zástupcům využití služeb školského poradenského zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a se ŠPP. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb., v aktuálním znění.

Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP jsou předány řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Začlenění průřezových témat

Průřezová téma reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová téma samostatné vyučovací předměty, ale jsou realizovány především formou integrace do jednotlivých výukových předmětů a doplněny tematickými hodinami, tematickými dny, případně jsou doplněny projekty, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení tematických okruhů průřezových témat jsou integrovány do jednotlivých vyučovacích předmětů, viz tabulky. V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová téma:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výčet všech průřezových témat a jejich tematických okruhů

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezových témat pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků.

Osobnostní a sociální výchova

Žáky vedeme k porozumění sobě samému a druhým, k zvládání vlastního chování, k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, ke komunikaci a spolupráci, k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešením problémů a složitých situací. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Napomáháme k prevenci sociálně patologických jevů.

Tematický okruh		Zařazení do vyučovacích předmětů				
		1.	2.	3.	4.	5.
Osobnostní rozvoj	Rozvoj schopností poznávání	Čj	Prv,	Ma	Inf	Inf
	Sebepoznání a sebepojetí	Prv,	Prv	Vv	Př	Vv
	Seberegulace a sebeorganizace	Pč	Pč	Pč, Tv	Pč, Tv	Pč, Tv
	Psychohygiena	Tv	Tv	Hv	Hv	Hv
	Kreativita	Vv	Vv	Pč	Hv	Čj
Sociální rozvoj	Poznávání lidí	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl
	Mezilidské vztahy	Prv	Prv	Prv	Vl	Vl
	Komunikace	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
	Kooperace a kompetice	Ma	Vv	Aj	Tv	Ma
Morální rozvoj	Řešení problémů, rozhodovací dovednosti	Ma	Pč	Ma,Pč	Ma,Pč	Ma,Pč
	Hodnoty, postoje, praktická etika	Čj	Čj	Čj	Čj, Vl	Čj, Vl

Realizace průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým; - na rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů; - na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výchova demokratického občana

Žáky učíme spravedlnosti, toleranci a odpovědnosti, kritickému myšlení, vědomí svých práv a povinností, zásadám slušné komunikace. Rozvíjíme vztah k domovu a vlasti. Motivujeme k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Tematický okruh	Zařazení do vyučovacích předmětů				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	Prv	Prv			
Občan, občanská společnost a stát		Prv	Prv		
Formy participace občanů v politickém životě				VI	VI
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI

Realizace průřezového tématu *Výchova demokratického občana* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Podněcujeme zájem žáků o Evropu a svět. Zprostředkováváme jim poznání Evropy a světa. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům

širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Tematický okruh	Zařazení do vyučovacích předmětů				
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá			Prv		
Objevujeme Evropu a svět				Př	
Jsme Evropané					Aj

Realizace průřezového tématu *Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života; - na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Multikulturní výchova

Vedeme žáky k respektování zvláštností různých etnik. Přispíváme k zapojení žáků s odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Tematický okruh	Zařazení do vyučovacích předmětů				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diference			Prv,Aj	Čj	
Lidské vztahy		Čj		Čj	
Multikulturalita			Prv		Hv
Princip sociálního smíru a solidarity					Vl

Realizace průřezového tématu *Multikulturní výchova* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;

- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Environmentální výchova

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Žáky vedeme k pozornému přístupu k přírodě, lásce k okolní krajině, k obci, její minulosti a přítomnosti. Poskytujeme žákům znalosti, dovednosti a pěstujeme návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí. Přispíváme k utváření zdravého životního stylu.

Tematický okruh	Zařazení do vyučovacích předmětů				
	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy			Prv	Př	
Základní podmínky života			Prv		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Prv		Př	
Vztah člověka k prostředí	Prv				Př

Realizace průřezového tématu *Environmentální výchova* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvorivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímativého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Mediální výchova

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Tematický okruh		Zařazení do vyučovacích předmětů				
		1.	2.	3.	4.	5.
Receptivní činnosti	Kritické čtení, vnímání mediál. sdělení				Čj	
	Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality					Čj
	Stavba mediálních sdělení				Čj	
	Vnímání autora mediálních sdělení					Čj
	Fungování a vliv médií ve společnosti			Čj		
Produktivní činnosti	Tvorba mediálního sdělení				Čj, Inf	
	Práce v realizačním týmu					Čj, Inf

Realizace průřezového tématu *Mediální výchova* bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

4. Učební plán

Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň - 1. –5. ročník

Vzdělávací oblasti	Povinné vyučovací předměty	Časová dotace						
		1.	2.	3.	4.	5.	Minimální čas. dotace	Disponib. hod.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6+2	6+3	7+1	7	7	33	6
	Cizí jazyk			3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	4
	Informatika				1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2+1	2+1	2+1			11	6
	Přírodověda				2	1+1		
	Vlastivěda				1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celkem		20	22	24	26	26		16
								118

Poznámky k učebnímu plánu

Organizace vzdělávacího procesu

- Spojené ročníky v rámci jedné třídy (dle aktuálního počtu žáků ve škole)
- Rozdelení tříd na skupiny v rámci některých vyučovacích předmětů (např. *Cizí jazyk*)
- Možnost výuky v integrovaných tematických blocích
- Spojení vyučovacích hodin do bloků dle potřeby vyučujícího a tématu.
- Výuka probíhá nejen ve třídách, uskutečňuje se i v jiných prostorách, prostředích (např. na školní zahradě, v okolí školy, v přírodě).

5. Učební osnovy

Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojení čtenářských dovedností a porozumění psanému i mluvenému jazykovému projevu.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spojený s ostatními vyučovacími předměty, z toho důvodu jsou dovednosti získané ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura potřebné pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání a pro další jazykové vzdělání.

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, podle stežejních charakteristik je dělen do tří podoblastí. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

- **Jazyková výchova:** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Cílem je učit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat (ústně i písemně), komunikovat s okolním světem. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.
- **Komunikační a slohová výchova:** rozvíjí komunikační schopnosti žáků, jejich tvorivost a fantazii. Žáci se učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah.
- **Literární výchova:** žáci v ní poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Rozvíjí estetické cítění žáků, podněcuje žáky k četbě, přispívá k pochopení mezilidských vztahů. Postupně žáci získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvorivé recepce, interpretace a produkce literárního textu.

V rámci předmětu mohou být zařazeny samostatné hodiny zaměřené na *psaní* (1.-3.ročník), *sloh* (2.-5. ročník) a *čtení* – ve formě *čtenářských dílen* (2.-5.ročník).

Do tohoto vzdělávacího předmětu jsou zároveň propojeny vybrané výstupy a učivo z *Doplňujících vzdělávacích oborů*, konkrétně z **Dramatické výchovy** (1.-5.ročník).

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována prostřednictvím modelových komunikačních situací, vhodných didaktických a dramatických her a cvičení, ukázek, diskusí a debat,

tvorby mediálního sdělení, produkce vlastních literárních textů, práce s časopisy, novinami, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Český jazyk a literatura* se realizuje jako samostatný předmět ve všech ročnících.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

1. ročník: 8 hodin týdně (6 hodin + 2 disponibilní hodiny)
2. ročník: 9 hodin týdně (6 hodin + 3 disponibilní hodiny)
3. ročník: 8 hodin týdně (7 hodin + 1 disponibilní hodiny)
4. ročník: 7 hodin týdně (7 hodin)
5. ročník: 7 hodin týdně (7 hodin)

Organizační vymezení

Výuka probíhá primárně v kmenové třídě. V rámci předmětu je také navštěvována IT učebna, jazyková učebna. Při vhodném počasí lze výuku realizovat i venku – ve venkovní pergole na školní zahradě, v okolí školy.

Žáci v rámci třídy mohou být s ohledem na aktuální počty žáků ZŠ ve školním roce a charakteru některých vyučovacích hodin předmětu na základě rozvrhu hodin pro aktuální školní rok spojování na výuku některých hodin do skupin napříč třídami.

Do výuky jsou zahrnuty návštěvy knihoven, divadelních a filmových představení, besed a workshopů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problému

- Vedeme žáka k tvořivému myšlení na základě konkrétních pojmu.
- Vedeme žáka k rozpoznání a pochopení problému a naplánování postupu řešení.
- Vedeme žáka k vyhledávání vhodných informací, k využívání vědomostí a dovedností k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáka k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací.
- Vedeme žáka k zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí.
- Vedeme žáka k uvědomování si jazykové rozmanitosti.

- Vedeme žáka k užívání podpůrných technik komunikace pro tvorbu, prezentaci a vnímání ucelených textů v psané a mluvené podobě.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku.
- Vedeme žáka k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání, k individuálnímu prožívání uměleckého díla a k rozvíjení lásky k literatuře.
- Vedeme žáka k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu ucelených textů v psané a mluvené podobě.
- Vedeme žáka k práci ve skupině a k chápání potřeby vzájemné spolupráce při řešení úkolu.

Kompetence občanské

- Vedeme žáka k chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.
- Vedeme žáka k rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku.
- Vedeme žáka k vnímání názorů a argumentů druhých s porozuměním a k rozvíjení konstruktivního a kritického dialogu.
- Vedeme žáka k respektování názorů druhých.
- Vedeme žáka k respektování individuálních rozdílů mezi spolužáky ve třídě.
- Vedeme žáka k pozitivním postojům k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáka k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání.
- Vedeme žáka k zapojení se v literárních soutěžích, zapojení se v zájmových aktivitách ve škole i mimo školu.
- Vedeme žáka k samostatným zápisům z vlastní četby.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k osvojení dovedností spočívající v ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb – v rámci předmětu využívají digitální technologie jako tablet, stolní počítač, interaktivní tabuli
- Vedeme žáky k samostatné práci s didaktickými aplikacemi, k psaní textů v základních textových aplikacích.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací pomocí internetu, využívání nejrůznějších dostupných zdrojů, ke kritickému přístupu k přijímaným informacím.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA			
1. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> Pozná písmena abecedy ve vztahu jím odpovídajícím hláskám. Dělí slova na slabiky. Rozlišuje věta, slovo, slabika, hláska. Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky. 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení zvukové a grafické podoby slova znalost tvarů písmen abecedy věta, slovo, slabika, hláska - rozlišení, sluchové rozlišení hlásek, čtení slova na hlásky, slabiky výslovnost samohlásek, souhlásek a hláskových skupin, dlouhá a krátká samohláska 	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> Rozšiřuje slovní zásobu. Rozliší a porovná významy slov. Tvoří věty z daných slov. 	<ul style="list-style-type: none"> slova a pojmy, význam slov slovní zásoba a tvoření slov (slova, pojmy a význam slov) tvorba vět s danými slovy 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</i>
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> Správně čte di, ti, ni, dy, ty, ny. Správně čte skupiny s -ě-. Ví, že se velká písmena píší na začátku věty a ve vlastních jménech. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení slov se skupinou di, ti, ni, dy, ty, ny čtení slov se skupinou bě, pě, vě, mě, dě, tě, ně psaní velkých písmen na začátku věty a ve vlastních jménech – seznamování s pravidly 	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> Čte s porozuměním jednoduchý text. 	<ul style="list-style-type: none"> nácvik čtení čtení praktické - technika čtení, plynulost, čtení pozorné, znalost orientačních prvků v textu, čtení s porozuměním 	

ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí písemným a mluveným pokynům dle přiměřené složitosti. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení věcné – jako zdroj informací praktické i věcné naslouchání – soustředěné, pozorné, aktivní (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</i>
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	<ul style="list-style-type: none"> Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. 	<ul style="list-style-type: none"> základní komunikační pravidla rozhovory, komunikační kruhy, vnitřní pravidla třídy 	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> Pečlivě vyslovuje v rámci svých možností, opraví se. 	<ul style="list-style-type: none"> mluvený projev – základy mluveného projevu – výslovnost, srozumitelnost 	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> Snaží se při krátkých mluvených projevech volit vhodné tempo řeči a správně dýchat. 	<ul style="list-style-type: none"> nácvik základních hygienických návyků mluveného projevu - dýchání, tvorení hlasu, tempo řeči 	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> Vhodně volí verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – pozdraví, vhodně osloví, omluví se, poděkuje, poprosí, požádá. 	<ul style="list-style-type: none"> nácvik vyjadřovacích a komunikačních stylů, žánrů závislých na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, poděkování, prosba, žádost; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) 	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří a ústně prezentuje krátký projev na základě vlastních zážitků. 	<ul style="list-style-type: none"> vyprávění krátké pohádky, zážitku z výletu, víkendu, z poslechu, z divadelního představení 	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním (s pomocí pedagoga). 	<ul style="list-style-type: none"> správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiélem 	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. 	<ul style="list-style-type: none"> nácvik psaní prvků písmen a číslic, slabik, slov, vět a číslic opis, přepis technika psaní - čitelný, přehledný, písemný projev 	

ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem a ilustrací 	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> Čte a přednáší z paměti krátký text. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem, básničkami, čtení a reprodukce, pamětné učení poslech, recitace, dramatizace scénky, příběhu, pohádky 	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> Zvládne vyjádřit úměrně svému věku pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem zážitkové čtení a naslouchání 	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších. 	<ul style="list-style-type: none"> poslech literárních textů próza, veršované texty 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</i>
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje tvořivě s literárním textem dle pokynů učitele přiměřeně vlastním schopnostem 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem volná reprodukce slyšeného textu hry s rytmem hry s rýmy 	
Dramatická výchova			
DV-3-1-01 zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje se správným tvořením hlasu, artikulací a s držením těla. 	<ul style="list-style-type: none"> psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla pocity 	
DV-3-1-02 rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná	<ul style="list-style-type: none"> Přijímá pravidla hry V komunikačním kruhu sdílí své zážitky, nápady, postřehy. 	<ul style="list-style-type: none"> hry, hry s rolemi, skupinové činnosti a role v nich, pantomima sociálně komunikační dovednosti - spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích 	

2. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> Umí vyjmenovat abecedu. Pozná rozdíl mezi hláskou a písmenem Rozlišuje hlásky, správně vyslovuje dlouhé a krátké samohlásky, slabiky s tvrdými a měkkými souhláskami. Správně vyslovuje znělé a neznělé (párové) souhlásky na konci a uprostřed slova. 	<ul style="list-style-type: none"> abeceda hlásky, souhlásky tvrdé, měkké sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, dlouhé samohlásky, výslovnost znělé a neznělé (párové) souhlásky uprostřed a na konci slova, správná výslovnost 	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená. 	<ul style="list-style-type: none"> slovo, slovní význam slova nadřazená, podřazená, souřadná antonyma 	
ČJL-3-2-04 rozlišuje některé slovní druhy v základním tvaru	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje některé slovní druhy v základním tvaru – podstatná jména, slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy – seznámení 	
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího. 	<ul style="list-style-type: none"> druhy vět podle postoje mluvčího – oznamovací, tázací, přací, rozkazovací modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) 	
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvírat a místních pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> Správně odůvodňuje a píše: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. Správně odůvodňuje a píše u, ú/ů; dvojhlásky ou, au; slabikotvorné souhlásky r,l Správně píše slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, dě, tě. Správně odůvodňuje a píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvírat 	<ul style="list-style-type: none"> hlásky, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné, psaní u,ú/ů; dvojhlásky ou, au; slabikotvorné souhlásky r,l slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, správná výslovnost psaní velkých písmen na začátku věty a ve vlastních jménech 	

Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> Plynule čte s porozuměním jednoduchý text přiměřeného rozsahu a náročnosti. Orientuje se nejen v jednoduchém v textu. Zvládne tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním. 	<ul style="list-style-type: none"> upevňování praktických dovedností - čtení čtení praktické - technika čtení, plynulost, čtení pozorné, znalost orientačních prvků v textu, čtení s porozuměním čtení vyhledávací, klíčová slova tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním 	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí písemným a mluveným pokynům dle přiměřené složitosti. Zvládne tiché čtení jednoduchého pokynu s porozuměním. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení věcné – jako zdroj informací praktické i věcné naslouchání – soustředěné, pozorné, aktivní (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) tiché čtení jednoduchého pokynu s porozuměním – reakce na přečtené 	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	<ul style="list-style-type: none"> Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. 	<ul style="list-style-type: none"> upevňování základních komunikačních pravidel rozhovory, komunikační kruhy, vnitřní pravidla třídy 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</i>
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> Pečlivě vyslovuje v rámci svých možností, opraví se. 	<ul style="list-style-type: none"> mluvený projev – procvičování a upevňování základů mluveného projevu – výslovnost, srozumitelnost 	<i>Multikulturní výchova - Lidské vztahy</i>
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> Snaží se při krátkých mluvených projevech volit vhodné tempo řeči a správně dýchat. 	<ul style="list-style-type: none"> upevňování základních hygienických návyků mluveného projevu - dýchaní, tvoření hlasu, tempo řeči 	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> Vhodně volí verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – pozdraví, vhodně osloví, omluví se, poděkuje, poprosí, požádá. 	<ul style="list-style-type: none"> upevňování vyjadřovacích a komunikačních stylů, žánrů závislých na komunikační situaci - pozdrav, oslovení, omluva, poděkování, prosba, žádost; upevňování základních komunikačních pravidel - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování 	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří a ústně prezentuje krátký projev na základě vlastních zážitků. 	<ul style="list-style-type: none"> vyprávění krátké pohádky, zážitku z výletu, víkendu, z poslechu, z divadelního představení 	

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. 	<ul style="list-style-type: none"> správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiélem 	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky. 	<ul style="list-style-type: none"> upevňování psaní prvků písmen a číslic, slabik, slov, vět a číslic opis, přepis upevňování techniky psaní - čitelný, přehledný, písemný projev 	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení vět, slov, slabik a hlásek pořadí slov ve větě tvorba vět 	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem a ilustrací (vyprávění, dramatizace) 	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> Plynule čte a přednáší z paměti krátký text. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem, básněmi, čtení a reprodukce, pamětné učení poslech, recitace, dramatizace scénky, příběhu, pohádky 	
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> Zvládne vyjádřit úměrně svému věku pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání 	
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. 	<ul style="list-style-type: none"> poslech a četba literárních textů próza, veršované texty pohádka, bajka, hádanka, báseň seznamení s pojmy sloka, verš, rým 	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem dramatizace volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu vlastní výtvarný doprovod hry s rytmem hry s rýmy 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

Dramatická výchova			
DV-3-1-01 zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná na příkladech projevy základních pocitů. Vyjadřuje svým hlasem a pohybem základní pocity. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální komunikace – základy ○ seznámení se s neverbální komunikací - neverbální komunikace – seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky ○ pocity a jejich vyjádření 	
DV-3-1-02 rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje herní a reálnou situaci. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ hry, hry s rolemi, skupinové činnosti a role v nich ○ herní dovednosti - pantomima, improvizace ○ sociálně komunikační dovednosti - spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</i>

3. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Zdůvodní a správně vyslovuje i píše znělé a neznělé (párové) souhlásky na konci a uprostřed slova. 	<ul style="list-style-type: none"> souhlásky tvrdé, měkké, obojetné znělé a neznělé (párové) souhlásky na konci a uprostřed slova 	
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> Porovnává významy slov – antonyma, homonyma, synonyma. V textu vyhledá slova příbuzná. 	<ul style="list-style-type: none"> antonyma, homonyma, synonyma – seznámení kořen slova, slova příbuzná 	
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	<ul style="list-style-type: none"> Vymenuje vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách, rozumí jejich obsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenovaná slova 	
ČJL-3-2-04 rozlišuje některé slovní druhy v základním tvaru	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů - podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky. Seznámí se se zájmeny, číslovkami a neohebnými slovními druhy - příslovci, spojkami, částicemi, citoslovci. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy – ohebné, neohebné podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa, příslovce, předložky, spojky, (částice), citoslovce 	
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	<ul style="list-style-type: none"> Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví – tvary slov, seznamení se základními mluvnickými kategoriemi - podstatná jména – pád, číslo, rod; slovesa - osoba, číslo, čas v oznamovacím způsobu 	
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednoduších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	<ul style="list-style-type: none"> Spojuje věty do jednoduších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení se s pojmy - věta holá, rozvitá, souvětí spojování vět do souvětí 	

<p>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ druhy vět podle postoje mluvčího – oznamovací, tázací, prací, rozkazovací ○ modulace řeči (tempo, intonace, přízvuk) 	
<p>ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Odůvodňuje a píše správně znělé a neznělé (párové) souhlásky na konci a uprostřed slova. • Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. • Odůvodňuje psaní i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. • Rozlišuje vlastní a obecná jména, správně píše velké písmeno ve jménech osob, zvířat, zeměpisných a místních názvech. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ znělé a neznělé (párové) souhlásky na konci a uprostřed slova ○ souhlásky tvrdé, měkké, obojetné ○ vyjmenovaná slova – psaní i, í, y, ý po obojetných souhláskách ○ vlastní a obecná jména, (jména osob, zvířat, zeměpisné a místní názvy). 	
Komunikační a slohová výchova			
<p>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Plynule čte s porozuměním jednoduchý text přiměřeného rozsahu a náročnosti. • Zvládne tiché čtení textu s porozuměním. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ aktivní čtení s porozuměním ○ upevňování základních hygienických návyků při hlasitém i tichém čtení ○ tiché čtení textu s porozuměním 	
<p>ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí písemným a mluveným pokynům dle přiměřené složitosti. • Zvládne tiché čtení jednoduchého pokynu s porozuměním. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ aktivní čtení s porozuměním ○ praktické věcné čtení 	
<p>ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňování základních komunikačních pravidel ○ rozhovory, komunikační kruhy, vnitřní pravidla třídy 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</i>
<p>ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ mluvený projev – upevňování základů mluveného projevu – výslovnost, srozumitelnost 	
<p>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňování základních hygienických návyků mluveného projevu - dýchání, tvoření hlasu, tempo řeči 	

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích - pozdrav, představení se, vyprávění, prostý popis (předmětu, osoby, cesty, děje), telefonický rozhovor. 	<ul style="list-style-type: none"> mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika) pozdrav, představení se, vyprávění, prostý popis (předmětu, osoby, cesty, děje), telefonický rozhovor 	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s verbální a nonverbální komunikací vyprávění, popis děje 	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. 	<ul style="list-style-type: none"> správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiélem 	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. 	<ul style="list-style-type: none"> dodržování správných tvarů písma kontrola psaného projevu úprava písemného projevu 	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz, seznam, SMS, dopis, popis, vyprávění. 	<ul style="list-style-type: none"> seznamení s žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, vzkaz, seznam, SMS, dopis, popis, vyprávění 	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> Dokončí neukončený příběh. Zformuluje nadpis příběhu. 	<ul style="list-style-type: none"> dokončení příběhu, zformulování nadpisu seznamení se se sestavováním jednoduché osnovy vyprávění vypravování podle obrázkové osnovy 	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	<ul style="list-style-type: none"> Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. 	<ul style="list-style-type: none"> poslech, recitace, dramatizace přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</i>
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří stručně své pocity z přečteného textu. 	<ul style="list-style-type: none"> recepce a interpretace textu shrnutí přečteného, charakteristika postav čtenářská dílna 	

<p>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – orientace v základních literárních pojmech. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní literární pojmy – pohádka, bajka, báseň, přísloví, spisovatel, básník, ilustrátor, čtenář, sloka, verš, rým 	
<p>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ čtenářská dílna, čtenářský deník ○ tvořivé činnosti s literárním textem 	
Dramatická výchova			
<p>DV-3-1-01 zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní pocity a rozpoznávat je v chování druhých. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, ○ verbální komunikace, neverbální komunikace ○ pocity a jejich vyjádření 	
<p>DV-3-1-02 rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ hry, hry s rolemi, skupinové činnosti a role v nich ○ herní dovednosti - vstup do role, improvizace, pantomima ○ sociálně komunikační dovednosti - spolupráce, komunikace v herních situacích a v situacích skupinové tvorby ○ prezentace, reflexe a hodnocení 	
<p>DV-3-1-05 reflekтуje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (divadelního, filmového, televizního, rozhlasového)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reflekтуje ústně s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ dramatická díla – seznámení s různými příklady děl (divadelní, filmové, televizní, rozhlasové) 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1.-3. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
Jazyková výchova	
<p>ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky tvoří slabiky rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</p> <p>ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Komunikační a slohová výchova	
<p>ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty</p> <p>ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti</p> <p>ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</p> <p>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky převádí slova z mluvené do psané podoby dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</p> <p>ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Literární výchova	
<p>ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</p> <p>ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

4. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	<ul style="list-style-type: none"> Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu. 	<ul style="list-style-type: none"> synonyma, homonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná 	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší ve slově kořen slova. Odliší předponu a předložku, příponu a koncovku. Správně odvozuje předponu a příponu, nahrazuje různé předpony a tím mění význam slova, tvoří slova příbuzná. 	<ul style="list-style-type: none"> slovotvorba – kořen slova, předpona, přípona, koncovka předpony a předložky: od, nad, pod, před, bez, v; předpony roz, vz, ob, v, vy, vý slova příbuzná 	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	<ul style="list-style-type: none"> V textu přiměřené náročnosti přířadí slova ke správnému slovnímu druhu. U podstatných jmen rozlišuje rod, pád, vzor, používá správné spisovné tvary a koncovky. Odůvodňuje psaní i/y v koncovkách podstatných jmen. U sloves rozlišuje osobu, číslo, čas, časuje v oznamovacím způsobu, vytváří infinitiv slovesa; rozlišuje neurčitý tvar slovesa, určité slovesné tvary, složené a jednoduché slovesné tvary. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy mluvnické kategorie podstatných jmen – rod, životnost, číslo, pád a vzor (bez vzoru předseda a soudce) koncovky podstatných jmen mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas; časování sloves určitý a neurčitý slovesný tvar jednoduchý a složený slovesný tvar 	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	<ul style="list-style-type: none"> Pozná a rozliší spisovné a nespisovné tvary slov, nespisovné tvary slov nahradí tvary spisovnými.. Rozlišuje u slov citové zabarvení, odliší slova hanlivá a lichotivá. 	<ul style="list-style-type: none"> spisovná a nespisovná slova slova citově zabarvená 	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	<ul style="list-style-type: none"> Najde základní skladební dvojici (podmět + přísudek). 	<ul style="list-style-type: none"> základní skladební dvojice ve větě jednoduché 	

ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> Odliší větu jednoduchou a souvětí. Určí počet vět v souvětí podle počtu sloves. Dokáže vytvořit souvětí spojováním jednoduchých vět a vhodnou volbou spojovacích výrazů 	<ul style="list-style-type: none"> věta holá, rozvíta věta jednoduchá a souvětí 	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	<ul style="list-style-type: none"> Užívá vhodných spojovacích výrazů. 	<ul style="list-style-type: none"> spojovací výrazy 	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	<ul style="list-style-type: none"> Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Odůvodní a píše správně i/y ve slovech souzvučných 	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenovaná slova a slova příbuzná slova souzvučná (být- bít...). 	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje řec přímou a nepřímou, větu uvozovací. Určí shodu podmětu s přísudkem. 	<ul style="list-style-type: none"> přímá řec shoda přísudku s podmětem 	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Čte v rolích - střídání role mluvčího. 	<ul style="list-style-type: none"> aktivní čtení a naslouchání čtení s porozuměním praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé), vyhledávací čtení základní hygienické návyky při hlasitému i tichém čtení 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</i>
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje podstatné informace ve vhodném textu a zaznamená je formou zápisu poznámek, krátkých výpisů. 	<ul style="list-style-type: none"> věcné čtení (čtení jako zdroj informací) práce se čteným textem – výpisky, poznámky, zápisky z učebních materiálů čtenářské dílny, čtenářský deník 	<i>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Kritické čtení, vnímání mediál. sdělení</i>
ČJL-5-1-04 reprodukujuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> Reprodukujuje obsah přiměřeně složitého sdělení, textu ústně i písemně. 	<ul style="list-style-type: none"> recepce a porozumění textu, reprodukce klíčových informací čtenářské dílny, čtenářský deník 	<i>Mediální výchova – Receptivní činnosti – Stavba mediálních sdělení</i>

ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> Vede správně dialog, telefonický rozhovor. 	<ul style="list-style-type: none"> základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu) základní hygienické návyky při mluveném projevu mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika) pozdrav, představení se, dialog, vyprávění, prostý popis (předmětu, osoby, cesty, děje), telefonický rozhovor 	Mediální výchova - Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> Pozná reklamní sdělení. 	<ul style="list-style-type: none"> seznamení s pojmy: reklama mediální sdělení 	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> Vnímá rozdíly v intonaci, přízvuku, pauzách, tempu řeči s ohledem na komunikační záměr. 	<ul style="list-style-type: none"> Základy techniky mluveného projevu (dýchání, artikulace, slovní a větný přízvuk, intonace) 	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost. 	<ul style="list-style-type: none"> spisovná a nespisovná výslovnost hovorová řeč 	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> Napíše správně adresu, pozvánku, pozdrav, přání, dopis, SMS a vyplní jednoduchý tiskopis. Při práci s textem využívá vlastní tvorivost. 	<ul style="list-style-type: none"> základní hygienické návyky při psaní adresa, pozdrav, zpráva, SMS, oznámení, pozvánka, inzerát, dopis prostý popis, popis pracovního postupu, charakteristika postavy, vyprávění 	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	<ul style="list-style-type: none"> Zformuluje nadpis textu, sestaví jednoduchou osnovu. 	<ul style="list-style-type: none"> nadpis jednoduchá osnova příběhu, textu vyprávění podle obrázkové nebo jednoduché slovní osnovy 	
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří stručně obsah a své pocity z přečteného textu, zhlédnutého představení, filmu. 	<ul style="list-style-type: none"> recepce a porozumění textu a viděného čtenářské dílny, čtenářský deník divadelní představení a filmy dramatizace charakteristika hrdiny o 	

<p>ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stručně shrne obsah literárního díla. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ reprodukce klíčových informací čtenářské dílny, čtenářský deník 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</i>
<p>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší prózu od poezie. • Odliší odborný text. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ukázky uměleckého stylu (prozaické a poetické texty), ukázky stylu publicistického (zpráva), ukázky stylu odborného (výklad v učebnici, odborný popis) s ohledem na věk 	<i>Multikulturní výchova - Kulturní diference</i>
<p>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umí použít pojmy – báseň, verš, sloka, rým, odstavec, pohádka, bajka, pověst, spisovatel, básník, ilustrátor. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce se základními literárními pojmy: báseň, pohádka, bajka, pověst, pranostika, přísloví, přirovnání, spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, poezie, próza, verš, rým, sloka, odstavec 	<i>Multikulturní výchova - Lidské vztahy</i>
Dramatická výchova			
<p>DV-5-1-01 propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních 	<ul style="list-style-type: none"> ○ prohlubování znalostí, dovedností - psychosomatické dovednosti, verbální a neverbální komunikace; sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace ○ prezentace, reflexe a hodnocení ○ pocity, nálady, reakce na situace – práce se sebou samým, prožívání postav v dílech 	
<p>DV-5-1-02 pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s pravidly hry. • Rozumí jednoduché roli postavy. • Tvoří jednoduchá improvizovaná drobná díla. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ náměty a téma v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování ○ improvizované situace a minipříběhu ○ přednes 	
<p>DV-5-1-03 rozpoznává téma a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav</p>	<ul style="list-style-type: none"> • V příbězích rozpozná téma a konflikty v hlavních situacích a příbězích. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ situace, děj, konflikt ○ postava – chování, jednání, příběh 	

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	<ul style="list-style-type: none"> Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. 	<ul style="list-style-type: none"> antonyma, synonyma, homonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná 	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší ve slově kořen slova. Rozpozná a správně píše předložky s a z, předpony s-, z-, vz- Správně používá přípony přídavných jmen. Píše správně skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně.. 	<ul style="list-style-type: none"> slovotvorba – kořen slova, předpona, přípona, koncovka souhláskové skupiny na rozhraní předpony a kořene, souhláskové skupiny na rozhraní kořene a přípony, zdvojené souhlásky (předpony s-, z- a vz-; předložky s a z); přípony přídavných jmen ský, -ští. skupiny hlásek bě/bje, vě/vje, mě, pě 	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	<ul style="list-style-type: none"> Na základě mluvnických kategorií vytvoří správný tvar podstatného jména. Určí druhy přídavných jmen a skloňuje přídavná jména tvrdá a měkká. Odůvodňuje a správně píše i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen. U sloves rozlišuje osobu, číslo, čas, způsob a na základě informací je tvoří. Používá správné tvary přičestí minulého v mluveném i psaném projevu na základě znalosti shody přísudku s podmětem, odůvodňuje a správně píše psaní koncovek u sloves. Určí druh zájmen a skloňuje zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací. Určuje druh číslovek a skloňuje základní číslovky. Pozná příslovce, vytvoří příslovce od přídavného jména. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní druhy mluvnické kategorie podstatných jmen – rod, životnost, číslo, pád a vzor (včetně vzorů předseda a soudce), koncovky podstatných jmen mluvnické kategorie sloves – osoba, číslo, čas, způsob; časování sloves druhy a skloňování přídavných jmen shoda přísudku s podmětem zájmena, číslovky – druhy, skloňování příslovce 	

ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. 	<ul style="list-style-type: none"> spisovná a nespisovná slova, slova citově zabarvená 	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	<ul style="list-style-type: none"> Určí základní větné členy. Pozná a vytvoří podmět holý, rozvítý, nevyjádřený, několikanásobný 	<ul style="list-style-type: none"> podmět přísudek 	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Zaznamená vzorec věty a souvětí včetně spojovacích výrazů. 	<ul style="list-style-type: none"> grafické znázornění stavby věty jednoduché, souvětí 	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	<ul style="list-style-type: none"> Užívá vhodných spojovacích výrazů. 	<ul style="list-style-type: none"> spojovací výrazy 	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	<ul style="list-style-type: none"> Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Odůvodní a píše správně i/y ve slovech souzvučných 	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenovaná slova a slova příbuzná slova souzvučná (být- bít...). 	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	<ul style="list-style-type: none"> Správně používá spojovací výrazy a interpunkci ve větě. Správně píše koncovky u přísudku ve shodě podmětu s přísudkem. 	<ul style="list-style-type: none"> psaním interpunkčních znamének ve větě, souvětí; skladební dvojice, shoda přísudku s podmětem 	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas plynule, s intonací. 	<ul style="list-style-type: none"> aktivní čtení a naslouchání čtení s porozuměním praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé), vyhledávací čtení základní hygienické návyky při hlasitém i tichém čtení čtenářské dílny 	

<p>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje podstatné informace ve vhodném textu. • Vytvoří zkrácený zápis textu, poznámky, výpis údajů ze slovníku, z odborných časopisů (zjišťování, přesné a čitelné zapisování), z učebních materiálů. • Sestaví referát (vybere jasné a stručné informace). 	<ul style="list-style-type: none"> ○ věcné čtení (čtení jako zdroj informací) ○ práce se čteným textem – výpisky, poznámky ○ referát, výpisky z naučného textu, 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Kreativita</i></p>
<p>ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná nedokončený text, vytvoří pokračování, závěr. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ tvořivé psaní, práce s textem, s porozuměním 	<p><i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace</i></p>
<p>ČJL-5-1-04 reprodukujeme obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, textu ústně i písemně. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ recepce a porozumění textu, reprodukce klíčových informací ○ čtenářské dílny, čtenářský deník 	<p><i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané</i></p>
<p>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu) ○ základní hygienické návyky při mluveném projevu ○ mimojazykové prostředky řeči (gesta, mimika) ○ telefonický rozhovor, mluvený vzkaz 	<p><i>Mediální výchova - Receptivní činnosti - Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality</i></p>
<p>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunikace, manipulativní komunikace ○ inzerát, reklama, mediální sdělení 	
<p>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. • Dokáže přednест vlastní referát v kolektivu spolužáků, dokáže odpovědět na doplňující otázky. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základy techniky mluveného projevu (dýchání, artikulace, slovní a větný přízvuk, intonace) ○ referát a jeho přednes 	<p><i>Mediální výchova - Receptivní činnosti - Vnímání autora mediálních sdělení</i></p>
<p>ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ spisovná a nespisovná výslovnost, hovorová řeč ○ nářečí 	<p><i>Mediální výchova - Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</i></p>

<p>ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Formálně upraví text (nadpis, odstavce). • Vyplní jednoduché tiskopisy. • Napíše formální i neformální dopis. • Užívá přímou řeč ve vypravování. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní hygienické návyky při psaní ○ práce s textem ○ jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník) ○ formální a neformální text, dopis ○ přímá řeč ve vypravování. 	
<p>ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. • Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ osnova vlastnímu příběhu, textu ○ posloupnost děje, členění textu ○ referát a jeho přednes 	
Literární výchova			
<p>ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zaujme stanovisko k přečtené knize, k divadelnímu a filmovému představení. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ divadelní a filmové představení, čtenářské dílny ○ dramatizace ○ literární a filmoví tvůrci ○ beseda o knize a filmu ○ charakteristika hrdiny, hlavní a vedlejší postavy 	
<p>ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stručně shrne obsah literárního díla. • Tvoří vlastní literární díla na dané téma. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ reprodukce klíčových informací čtenářské dílny, čtenářský deník ○ volné psaní, tvořivé psaní, přímá řeč ve vypravování. ○ dramatizace, vlastní výtvarný doprovod 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</i>
<p>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná vybrané umělecké žánry - pohádka, hádanka, anekdota, bajka, báje a pověsti, komiks. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ukázky uměleckého stylu (prozaické a poetické texty), ukázky stylu publicistického (zpráva), ukázky stylu odborného (výklad v učebnici, odborný popis) s ohledem na věk ○ pohádka, hádanka, anekdota, ríkanka, bajka, báje, pověsti, román a povídka, komiks, fantastická literatura, báseň 	
<p>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umí použít pojmy – báseň, verš, sloka, rým, odstavec, pohádka, bajka, pověst, spisovatel, básník, ilustrátor. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce se základními literárními pojmy (např. spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, poezie, próza, verš, rým, sloka, odstavec) 	

Dramatická výchova			
DV-5-1-01 propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy	<ul style="list-style-type: none"> Propojuje somatické dovednosti a kombinuje je za účelem vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních. 	<ul style="list-style-type: none"> prohlubování znalostí, dovedností - psychosomatické dovednosti, verbální a neverbální komunikace; sociálně komunikační dovednosti – spolupráce, komunikace prezentace, reflexe a hodnocení pocity, nálady, reakce na situace – práce se sebou samým, prožívání postav v dílech 	
DV-5-1-02 pracuje s pravidly hry a jejich variacemi; dokáže vstoupit do role a v herní situaci přirozeně a přesvědčivě jednat	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s pravidly hry. Rozumí jednoduché roli postavy. Tvoří jednoduchá improvizovaná drobná díla. 	<ul style="list-style-type: none"> náměty a téma v dramatických situacích – jejich nalézání a vyjadřování improvizované situace a minipříběhu přednes 	
DV-5-1-03 rozpoznává téma a konflikty v situacích a příbězích; nahlíží na ně z pozic různých postav; zabývá se důsledky jednání postav	<ul style="list-style-type: none"> Pohlíží na konflikty a zápletky v ději z pozice různých zúčastněných postav. Zabývá se důsledky jednání postav. 	<ul style="list-style-type: none"> situace, postava, konflikt jako součást dramatického díla postava – charakteristika, chování, motivy, související informace, důsledky jednání 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
<p style="text-align: center;">Jazyková výchova</p> <p>ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik určuje samohlásky a souhlásky seřadí slova podle abecedy správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
<p style="text-align: center;">Komunikační a slohová výchova</p> <p>ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje opisuje a přepisuje jednoduché texty píše správně a přehledně jednoduchá sdělení píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy ovládá hůlkové písmo tvoří otázky a odpovídá na ně</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
<p style="text-align: center;">Literární výchova</p> <p>ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Cizí jazyk – Anglický jazyk

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Ve vyučovacích hodinách kombinujeme poslechové aktivity, čtení s porozuměním, procvičování gramatiky, ústní a písemnou reprodukci textu, vlastní aktivní komunikaci s vyučující i se spolužáky, práci se slovníkem a další vyhledávání informací na internetu. Výklad propojujeme se skupinovou i samostatnou prací žáků. Nedílnou součástí výuky jsou hry, soutěže, hudební, dramatické, pohybové a výtvarné aktivity, výukové programy na PC a krátkodobé tvůrčí projekty.

Žáci 3. ročníku se zaměřují především na **řečové dovednosti**. Výuka je založena zejména na mluvení a poslechu. Seznamují se s angličtinou přirozeným způsobem prostřednictvím her, básniček, písniček, výtvarných, dramatických a pohybových aktivit. Důraz je kladen na nácvik správné výslovnosti a na utváření základní slovní zásoby. Ve výuce rozvíjíme dovednost porozumět běžným komunikačním frázím, současně se zaměřujeme na jejich samostatné aktivní tvoření. S psanou formou jazyka se žáci seznamují postupně.

Ve 4. a 5. ročníku klademe ve vyučovací hodině angličtině důraz na rozvoj čtyř klíčových dovedností, kterými jsou **mlovení, poslech s porozuměním, čtení s porozuměním a psaní**. Žáci si osvojují základy anglické gramatiky, která plynule navazuje na znalosti z předchozích ročníků. Zdokonalují si správnou výslovnost, včetně slovního a větného přízvuku. Ve výuce jsou nadále zastoupeny hry, tvořivé a pohybové aktivity. Žáci se učí pracovat s tištěným i elektronickým slovníkem, slovní zásobu si rozšiřují pomocí četby jednoduchých původních i upravených textů, poslechem písni nebo sledováním krátkých filmů v originálním znění.

Ve výuce jsou využívány modelové komunikační situace, audionahrávky rodilých mluvčích, činnostní učení, skupinová a kooperativní výuka, poznávání reálí dané jazykové oblasti a světa prostřednictvím vhodných materiálů, jako jsou časopisy, knihy, videonahrávky, internet, sociální sítě.

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována prostřednictvím modelových situací, vhodných didaktických a dramatických her a cvičení, ukázek, diskusí a debat, produkcí vlastních textů, prací s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí, aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Anglický jazyk* se realizuje jako samostatný předmět ve třetím, čtvrtém a pátém ročníku.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

- 3. ročník: 3 hodiny týdně (3 hodiny)
- 4. ročník: 3 hodiny týdně (3 hodiny)
- 5. ročník: 3 hodiny týdně (3 hodiny)

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídách, primárně v jazykové učebně. V rámci předmětu je také navštěvována IT učebna. Při vhodném počasí lze výuku realizovat i venku – ve venkovní pergole na školní zahradě, v okolí školy.

Žáci jsou na začátku školního roku na výuku spojeni napříč třídami či děleni do skupin tak, aby byla zachována kvalita výuky.

Do výuky mohou být zahrnuty návštěvy rodilých mluvčích, účast na divadelních a filmových představení v anglickém jazyce...

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjíme pozitivní vztah žáků k jazyku jako prostředku komunikace.
- Učíme žáky pochopit jazyk jako prostředek historického a kulturního vývoje národa.
- Rozvíjíme pozitivní vztah žáků k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky zvládnout běžná pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí.
- Vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého prostředku komunikace a nástroje celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problému

- Vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a ke zvládnutí práce s jazykovými prameny.

Kompetence občanské

- Podporujeme u žáků získávání sebedůvěry při vystupování před druhými, na veřejnosti.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k osvojení dovedností spočívající v ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb – v rámci předmětu využívají digitální přístroje jako tablet, stolní počítač, interaktivní tabuli.
- Vedeme žáky k samostatné práci s interaktivními didaktickými aplikacemi.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací pomocí internetu, využívání nejrůznějších dostupných zdrojů, ke kritickému přístupu k přijímaným informacím.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

ANGLICKÝ JAZYK

3. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. Používá jednoduché zdvořilostní fráze při pozdravu a představování. 	<ul style="list-style-type: none"> základní výslovnostní návyky gramatické náležitosti tvoření vět (otázek a odpovědí) základní slovní zásoba týkající se tvoření otázek a odpovědí (tázací zájmena, osobní zájmena, sloveso <i>to be, to have, to do</i>) základní slovní zásoba týkající se zdvořilostních frází a představování se základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<ul style="list-style-type: none"> Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. 		
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> Spojuje význam anglického slova /fráze a českého překladu. Přečeť s porozuměním krátké texty, které vycházejí z probraných tematických celků, pokud má k dispozici vizuální oporu. 		<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</i>
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu (jednoduché pohádky, říkanky, písničky, texty z časopisů či internetu), který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu 		<i>Multikulturní výchova - Kulturní diference</i>
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	<ul style="list-style-type: none"> Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba slova vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov 	
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	<ul style="list-style-type: none"> S vizuální oporou dokáže napsat datum. Na základě textové opory píše výrazy, krátké věty z probraných temat. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem – přepis, opis hláskování v anglickém jazyce (<i>spelling</i>) – vlastní jména, slova z probíraných okruhů 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
3. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

4. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí přiměřeně obtížným pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba týkající se tvorjení otázek a odpovědí, tvoření jednoduchých vět (sloveso <i>to be, to have, to do, can</i>) přítomný čas prostý – 3. osoba sg. (kladná i záporná forma, otázka); přítomný čas průběhový (sg.) předložky místa; vazba <i>There is.../ There are...</i> rozkazovací způsob – kladná a záporná forma 	
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí slovní zásobě z aktuálně i z dříve probíraných tematických celků. 		
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým poslechovým textům - větě, které vycházejí z probíraných tematických celků, doplněné o vizuální oporu. Porozumí myšlence jednoduchých audiovizuálních nahrávek (krátké animované pohádky, výuková videa). 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba týkající se základních zdvořilostních frázi a představování se rozšířenější slovní zásoba z probíraných tematických okruhů poslech, audiovizuální úryvky, práce s textem, mluveným slovem 	
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> Utvoří jednoduché otázky na základě probíraných gramatických a tematických okruhů. Používá běžné zdvořilostní fráze při pozdravu a představování, pozdraví a rozloučí se. Odpovídá na jednoduché otázky učitele. 	<ul style="list-style-type: none"> upevňování základních výslovnostních návyků aktivní používání slovní zásoby základní gramatické struktury a typy vět, které jsou součástí pamětně osvojeného repertoáru s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění dopis – čtení, psaní, struktura 	
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> Zformuluje jednoduché oznamovací kladné a záporné věty na základě probíraných gramatických a tematických okruhů. 		
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> Utvoří jednoduché odpovědi v rámci osvojovaných témat. 		

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše krátké věty o sobě, rodině. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ zvuková a grafická podoba slova ○ vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ práce s textem – přepis, opis, doplňování, čtení, tiché čtení – čtení s porozuměním, podpora vizuální opory, obrázky ○ hláskování v anglickém jazyce (spelling) – slova z probíraných okruhů ○ tvoření vět, praktické využití teoretických znalostí ○ práce se slovníkem 	
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • V jednoduchém textu vyhledá slovo podle pokynu. 		
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • Přečte jednoduchý text s vizuální podporou. 		
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	<ul style="list-style-type: none"> • Vyplní jednoduché osobní údaje do formuláře s pomocí. 		

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí přiměřeně obtížným pokynům a otázkám učitele a reaguje na ně. 	<ul style="list-style-type: none"> gramatické struktury: <ul style="list-style-type: none"> neurčitý člen a/an rozkazovací způsob (kladná i záporná forma) množné číslo podstatných jmen tvoření doplňovacích otázek časování slovesa <i>to be, to have can</i> v přítomném čase (kladná i záporná forma, stažené tvary, otázky) přivlastňovací 's, přivlastňovací zájmena předložky času <i>How many x how much</i> 	
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí slovní zásobě z aktuálně i z dříve probíraných tematických celků. 		
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým poslechům pronášeným pomalu rodilými mluvčími, které vycházejí z probíraných tematických celků s vizuální oporou. 	<ul style="list-style-type: none"> rozšířená slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů v předchozích ročnících, základní slovní zásoba v nových probíraných okruzích. poslech, audiovizuální úryvky práce s textem, mluveným slovem 	<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané</i>
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> Pozdraví, reaguje vhodně na pozdrav. Představí se, zeptá se komunikačního partnera na základní informace o něm. Utvoří zjišťovací a doplňovací otázky na základě probíraných gramatických a tematických okruhů.. 	<ul style="list-style-type: none"> upevňování základních výslovnostních návyků aktivní používání slovní zásoby základní gramatické struktury a typy vět, které jsou součástí pamětně osvojeného repertoáru s tolerancí elementárních chyb, které nenarušují smysl sdělení a porozumění 	
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> Zformuluje jednoduché oznamovací kladné a záporné věty na základě probíraných gramatických a tematických okruhů. 		

CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> Odpovídá adekvátně na jednoduše zformulované otázky vycházející z probraných tematických okruhů. 		
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba slova vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov práce s textem – přepis, opis, doplnování, čtení, tiché čtení – čtení s porozuměním, podpora vizuální opory, obrázky hláskování v anglickém jazyce (spelling) – slova z probíraných okruhů tvoření vět, praktické využití teoretických znalostí, osvojených gramatických struktur práce se slovníkem 	
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. 		
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. 		
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	<ul style="list-style-type: none"> Vyplní jednoduché osobní údaje do formuláře. 	<ul style="list-style-type: none"> různé jednoduché formuláře na procvičení slovní zásoby o své osobě 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
<p>CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p style="padding-left: 2em;">rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</p> <p>CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje</p> <p>CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk</p> <p>CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)</p> <p>CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</p> <p>CJ-5-4 je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Matematika

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět směřuje především k samostatnému logickému myšlení žáků a k použití naučeného v praktickém životě. Tento vyučovací předmět je založen především na aktivních činnostech žáků, které vycházejí z práce s matematickými objekty a jsou využívány v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Klade důraz na důkladné porozumění základních myšlenkových postupů, základních matematických pojmu a vztahů. Žáci si postupně osvojují základní matematické pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách.

Vzdělávací obsah je rozdelen na 3 základní tematické okruhy:

- **Čísla a početní operace** – žáci si osvojují aritmetické operace ve 3 složkách (dovednost provádět operaci, algoritmické a významové porozumění), získávají číselné údaje měřením, odhadem, výpočtem a zaokrouhlováním, seznamují se s výrazem proměnná
- **Závislosti, vztahy a práce s daty** – žáci rozpoznávají typy změn a závislosti v projevech reálného světa, analyzují je z tabulek, diagramů a grafů, zkoumáním závislostí směřují k pochopení pojmu funkce
- **Geometrie v rovině a v prostoru** – žáci určují a znázorňují geometrické útvary, modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, zkoumají tvar a prostor, zdokonalují grafický projev

Nedílnou součástí výuky matematiky jsou **nestandardní aplikační úlohy a problémy**. Ty vyžadují logické myšlení a jejich řešení může být nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, kdy je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy se prolínají všemi tematickými okruhy v rámci matematiky v průběhu celého základního vzdělávání 1. stupně. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situaciční náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

V rámci předmětu jsou zařazeny samostatné hodiny zaměřené na *geometrii* (1.-5.ročník).

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována prostřednictvím modelových situací, vhodných didaktických her a cvičení, aplikačních úloh, práci s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Matematika* se realizuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

1. ročník: 4 hodin týdně (4 hodiny)
2. ročník: 5 hodin týdně (4 hodiny + 1 disponibilní hodina)
3. ročník: 5 hodin týdně (4 hodiny + 1 disponibilní hodina)
4. ročník: 5 hodin týdně (4 hodiny + 1 disponibilní hodina)
5. ročník: 5 hodin týdně (4 hodiny + 1 disponibilní hodina)

Organizační vymezení

Výuka probíhá primárně v kmenové třídě. V rámci předmětu je také navštěvována IT učebna. Při vhodném počasí lze výuku realizovat i venku – ve venkovní pergole na školní zahradě, v okolí školy.

Žáci v rámci třídy mohou být s ohledem na aktuální počty žáků ZŠ ve školním roce a charakteru některých vyučovacích hodin předmětu na základě rozvrhu hodin pro aktuální školní rok spojování na výuku některých hodin do skupin napříč třídami.

Výuka je doplněna různými matematickými soutěžemi (např. Matematický klokan), hrami, netradičními metodami výuky (např. Hejněho metoda).

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům matematické úlohy, které rozvíjejí kombinatorické a logické myšlení.
- Nabízíme žákům řadu matematických poznatků a dovedností vycházejících z praktického života.
- Předkládáme žákům dostatek spolehlivých matematických informací a vedeme k jejich využití v běžném životě.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k provádění rozboru problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu.
- Vedeme žáky k samostatnému řešení matematických úloh.

- Vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole při postupech, k vytrvalosti, systematicnosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a k jejich ověřování nebo vyvracení.

Kompetence komunikativní

- Nabízíme žákům dostatek možností k porozumění matematickým úlohám.
- Učíme žáky poznávat základní matematické symboly a značky.
- Vedeme žáky k vytváření samostatných matematických úloh.
- Vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh.
- Učíme žáky umět si říci o pomoc.

Kompetence sociální a personální

- Navozujeme dostatek situací, které vedou ke zvyšování sebedůvěry.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k možnosti využití pomoci spolužáků, pomoci spolužákům – vrstevnické učení.
- Nabízíme úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce.
- Nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině.

Kompetence pracovní

- Vytváříme dostatek situací k propojení matematických operací.
- Vedeme žáky k možnostem ověřovat si řešení matematických úloh v praktickém životě.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji.
- Vedeme žáky k pochopení problému a nalézání řešení.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti a systematicnosti při práci.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k osvojení dovedností spočívající v ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb – v rámci předmětu využívají digitální přístroje jako tablet, stolní počítač, interaktivní tabuli.
- Vedeme žáky k samostatné práci s interaktivními didaktickými aplikacemi.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

MATEMATIKA 1. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Čísla a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> Používá přirozená čísla do 20 k modelování reálných situací. Počítá předměty v souboru 0-20, vytváří soubory s daným počtem prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> počítání předmětů v daném souboru, vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků (0-20) 	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> Čte, zapisuje a porovnává čísla do 20. Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis číslí užití znaménka $=, <, >$ porovnávání čísel, rozklady čísel, řazení čísel od nejmenšího po největší, dle určených pravidel 	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> Zná číselnou řadu do 20. Zobrazí v daném souboru číslo na číselné ose, ukáže čísla před, za, hned před, hned za ... 	<ul style="list-style-type: none"> číselná osa sestupná a vzestupná číselná řada, pojmy hned před, hned za, před, za 	Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> Osvojuje si aritmetické operace – sčítá v souboru 0-20 s přechodem přes desítku, odčítá v souboru 0-20 bez přechodu desítky. 	<ul style="list-style-type: none"> přípravná početní cvičení součet čísel, znaménko plus; rozdíl čísel, znaménko minus práce se souborem 0-5, 0-10, 0-20 využití analogie s první desítkou 	
M-3-1-05 řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> Řeší slovní úlohy na základě krátkého textu, obrázku – určí, kdy je potřeba sčítat, odčítat – v souboru čísel 0-20. 	<ul style="list-style-type: none"> matematizace obrázků; řešení a vytváření slovních úloh „o něco méně“/„o něco více“ jednoduché slovní úlohy (+,-) praktické úkoly 	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> Zná základní jednotky času – rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta. Orientuje se na analogových hodinách – pozná celé hodiny. 	<ul style="list-style-type: none"> základní jednotky času možnosti měření času – analogové hodiny 	

		<ul style="list-style-type: none"> ○ seznámení s možnostmi převodu časových jednotek (rok-12 měsíců, hodina-60 minut ...) 	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> ● Orientuje se v prostoru - vlevo, vpravo, pod, nad, před, za. ● Umí vyjmenovat základní jednotky délky, hmotnosti a objemu. ● Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ porozumění pojmem: vlevo, vpravo, pod, nad, před, za; orientace v prostoru ○ seznámení s jednotkami délky, hmotnosti, objemu – praktické vyvzování, praktické činnosti ○ finanční gramotnost – hry s mincemi (hry na obchod) 	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> ● Orientuje se a čte po řádcích a sloupcích. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ doplňování do tabulek, čtení z tabulek ○ doplňování vynechaných čísel, logické řady, rozklady 	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. ● Nakreslí či vymodeluje základní rovinné útvary. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh; pojmy strana, vrchol ○ využití dětských skládanek a stavebnic, reálného prostoru, modelovacích hmot, výtvarného materiálu. 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</i>
M-3-3-0 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<ul style="list-style-type: none"> ● Útvary porovná a dle pokynů seřadí podle velikosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ porovnávání, srovnávání, třídění předmětů, lidí, obrázků dle zadaných kritérií 	
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s obrázky, rovinnými útvary, stavebnice, modelovací hmoty 	

2. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Čísla a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> Používá přirozená čísla do 100 k modelování reálných situací. Počítá předměty v souboru 0-100, vytváří soubory s daným počtem prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> vnímání počtu věcí do 10, do 20 v různém uspořádání do skupin a v řazení po 10, po 5 i po 2 rozlišování počtu věcí, přiřazování čísel k souboru předmětů, obrázků propojování úkolů a úloh s reálným životem, praktické činnosti 	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> Čte, zapisuje a porovnává celá čísla v souboru 0-100. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel do 100 porovnávání čísel 0-100 	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> Řadí čísla v souboru 0-100 vzestupně a sestupně. Ukazuje dvojciferná čísla před, za, hned před, hned za.... Ukáže výsledek příkladu na číselné ose. Ukáže násobky čísel 1-5, 10. Rozloží číslo na desítky a jednotky. 	<ul style="list-style-type: none"> číselná osa do 100 práce s různými číselnými osami – metr, teploměr... sčítání a odčítání na číselné ose, násobky čísel 1-5,10 v oboru malé násobilky rozklady čísel, rozklad čísel na desítky a jednotky 	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> Sčítá a odečítá v oboru 0-100 s přechodem desítek, dvojciferných čísel. Vypočítá příklad obsahující závorky (sčítání a odčítání). Násobí s čísly 1-5, 10, zná násobky těchto čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišování úsudků o několik víc, o několik méně; několikrát víc sčítání a odečítání v oboru do 20 s přechodem přes 10 sčítání, odčítání v oboru do 100 bez přechodu desítek; s přechodem desítek; s více sčítanci závorky – práce se závorkami, odstranění závorek – jednoduché příklady, sčítání, odčítání sčítání dvojciferných čísel – seznámení s různými způsoby výpočtů, písemné sčítání násobilka - 2, 5, 10, 1, 4, 3 (odvození násobilky z opakovaného sčítání, úsudek) seznámení se s dělením čísla 2, 5, 10, 4, 3 	

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> Na základě zadání slovní úlohy vytvoří s pomocí zápis slovní úlohy a vyřeší ji. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy využívající osvojené početní operace náležitosti slovní úlohy a jejího zápisu, řešení 	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> Zná základní jednotky času – rok, měsíc, týden, den, hodina, minuta, sekunda Orientuje se na analogových hodinách – pozná celé hodiny, půl. 	<ul style="list-style-type: none"> základní jednotky času, seznámení s možnostmi převodu časových jednotek měření času – analogové hodiny – půl, celá 	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> Zná a umí zapsat jednotky délky, hmotnosti a objemu Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi. 	<ul style="list-style-type: none"> Praktická měření, vážení, odhad, práce s běžnými materiály (mouka, mléko, měření prostorů ...) finanční gramotnost – hry s mincemi (hry na obchod) 	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> Vyplní jednoduchou tabulku podle kritérií. 	<ul style="list-style-type: none"> řetězce, posloupnosti doplňování do tabulek, čtení z tabulek doplňování vynechaných čísel, logické řady, rozklady 	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> Rozezná a pojmenuje geometrická tělesa – krychle, kvádr, válec, koule. Pracuje s pravítkem při rýsování. Používá pojem čára, úsečka, polopřímka, přímka, umí je narýsovat a označit. Najde prezentaci těles v reálném prostoru. 	<ul style="list-style-type: none"> geometrická tělesa – krychle, kvádr, válec, koule; pojmy stěna, vrchol, hrana rovinné útvary: bod; čára křivá, lomená; přímka, polopřímka, úsečka rýsování - přímka, polopřímka, úsečka, označení – bod, přímka, polopřímka, úsečka 	
M-3-3-0 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<ul style="list-style-type: none"> Změří a odhadne délku úsečky. Umí pracovat s pravítkem při měření. 	<ul style="list-style-type: none"> porovnávání délek úseček, velikostí útvarů rýsování úseček, polopřímek, přímek 	
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none"> Rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině. Orientuje se v jednoduchém plánu. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s obrázky, rovinnými útvary, modelovacími hmotami stavebnice 	

3. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Čísla a početní operace			
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> Používá přirozená čísla do 1000 k modelování reálných situací. Počítá předměty v souboru 0-1000, vytvoří soubory s daným počtem prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří daný soubor, např. penězi, propojování úkolů a úloh s reálným životem, praktické činnosti měrné jednotky v rámci modelování reálných situací 	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000. Užívá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti v daném souboru. Rozloží číslo na stovky, desítky a jednotky. Pozná sudá a lichá čísla. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení a zápis čísel do 1000 porovnávání čísel 0-1000 rozklad čísel na řady čísla sudá a lichá 	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> Řadí čísla v souboru 0-1000 vzestupně a sestupně. Počítá se stovkami, desítkami a jednotkami na číselné ose. Ukáže násobky čísel 1-10. 	<ul style="list-style-type: none"> číselná osa 0-1000 vzestupná a sestupná řada čísel počítání po stovkách, desítkách a jednotkách – práce s číselnou osou násobky čísel 1-10 na číselné ose 	
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> Zpaměti sčítá a odčítá s přechodem desítek 0 – 100. Zpaměti sčítá a odčítá bez přechodu desítek 0 – 1000. Písemně sčítá s přechodem desítky a stovky 0 – 1000 Násobí a dělí v oboru malé násobilky (0-10), zná násobky těchto čísel. Pro kontrolu správnosti výpočtu ví, jak provést zkoušku. 	<ul style="list-style-type: none"> pamětné sčítání a odčítání bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 1000 písemné sčítání a odčítání trojciferných čísel bez přechodu a s přechodem desítek čísel 0 – 1 000 příklady s více sčítanci závorky – práce se závorkami, odstranění závorek (sčítání, odčítání, násobení, dělení) násobení a dělení v oboru malé násobilky – 0-10, řady násobků násobení a dělení mimo obor malé násobilky jednaciferným činitelem/dělitelem; dělení se zbytkem zkouška 	

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> Na základě zadání slovní úlohy vytvoří zápis slovní úlohy a vyřeší. Odhaduje výsledek. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy využívající osvojené početní operace náležitosti slovní úlohy a jejího zápisu, řešení, odhad výsledku úlohy s měrnými jednotkami 	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> Provádí jednoduché převody jednotek času. Orientuje se na analogových hodinách – pozná celé hodiny, čtvrt, půl, tři čtvrtě 	<ul style="list-style-type: none"> jednotky času, jednoduché převody měření času – analogové hodiny – celé hodiny, čtvrt, půl, tři čtvrtě 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání</i>
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> Popisuje a zaznamenává jednoduchá měření. Popisuje a zaznamená změny ceny na základě daných kritérií. 	<ul style="list-style-type: none"> Praktická měření, vážení, odhad, práce s běžnými materiály (mouka, mléko, měření prostorů...), jednoduché převody finanční gramotnost – hry s mincemi – na obchod, nakupování, slevové akce 	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> Doplňí tabulku, posloupnost čísel podle kritérií. Orientuje se v tabulce násobků 0 – 10, doplní v ní chybějící čísla. 	<ul style="list-style-type: none"> doplňování do tabulek, čtení z tabulek (tabulka násobků) doplňování vynechaných čísel, logické řady, rozklady dopočítávání neznámé veličiny 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</i>
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v reálně jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> Používá pojmy rovnoběžky, různoběžky, průsečík. Rozezná a pojmenuje geometrická tělesa – kužel, jehlan. Najde prezentaci těles v reálném prostoru. 	<ul style="list-style-type: none"> rovinné útvary: vzájemná poloha 2 přímek (rovnoběžky, různoběžky a jejich průsečík) geometrická tělesa - kužel, jehlan práce s různým materiélem, v různém prostoru 	
M-3-3-0 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<ul style="list-style-type: none"> Odhadne a změří délku strany čtverce, obdélníku, trojúhelníku, hrany geometrických těles, předmětů běžného života. Měří a odhaduje délku úsečky. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s pravítkem, metrem, pásmem odhad úsečka – odhad délky, konstrukce úsečky dané délky výpočet obvodu čtverce, obdélníku, trojúhelníku - seznámení 	
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none"> Rozezná souměrné útvary v rovině. Modeluje, kreslí útvary dle plánku. 	<ul style="list-style-type: none"> souměrnost práce podle vzoru, plánu, fantazie 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1.-3. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
Čísla a početní operace	
M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Závislosti, vztahy a práce s daty	
M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Geometrie v rovině a v prostoru	
M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují M-3-3-02p používá pravítka	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

4. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Čísla a početní operace			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení v oboru čísel 0-1 000 000 	<ul style="list-style-type: none"> komutativní a asociativní zákon sčítání a násobení počítání v oboru čísel 0- 1 000 000 	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> Pamětně sčítá a odčítá v oboru 0-1 000 000 čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly. Provádí násobení přirozených čísel s nulou na konci. Písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem. Písemně dělí jednociferným činitelem. 	<ul style="list-style-type: none"> početní operace v oboru přirozených čísel do milionu vlastnosti početních operací s přirozenými čísly zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa. pamětné sčítání a odčítání v oboru 0-1 000 000 čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly násobení přirozených čísel s nulou na konci písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem. písemné dělení jednociferným činitelem 	
M-5-1-03 zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhuje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky. Provádí odhad a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 0-1 000 000 	<ul style="list-style-type: none"> rozklad čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky odhad a kontrola výsledku 	
M-5-1-04 řeší a tvorí úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> Aplikuje početní výkony s přirozenými čísly při řešení slovních úloh. Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony. Vymyslí slovní úlohu z praktického života. 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy v oboru 0-1 000 000 slovní úlohy na vztahy o n – méně (více), n – krát méně (více). slovní úlohy na dva až tři početní výkony tvoření slovních úloh 	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> Znázorní a určí části celku. Provede zápis ve formě zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> celek části celku zápis ve formě zlomku 	

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Přečte a zapíše zlomek 	<ul style="list-style-type: none"> ○ úvod do zlomků, základní pojmy, čtení a zápis zlomku 	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> • Přečte zápis desetinného čísla. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ desetinná čísla - seznámení 	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě kritérií vyhledává, sbírá a třídí data. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ seznámení s různými možnostmi postupu při vyhledávání, sběru a třídění dat ○ práce s digitálními technologiemi 	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> • Čte jednoduché tabulky – tabulky s násobky, tabulky s převody měrných jednotek. • Orientuje se v jízdním rádě. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s jednoduchými tabulkami ○ jízdní řady 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</i>
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> • Narýsuje čtverec a obdélník. • Pozná pravoúhlý trojúhelník. • Rozezná, pojmenuje a popíše krychli, kvádr, jehlan, kužel a válec. • Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s pravítkem, s pravítkem s ryskou, kružítkem ○ konstrukce čtverce, obdélníka ○ ukotvování pojmu z předchozích ročníků ○ konstrukce kružnice, poloměr kruhu 	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> • Narýsuje úsečku dané délky, dále s ní pracuje • Z úseček skládá lomené čáry a určí jejich délku. • Vypočítá obvod čtverce a obdélníku, trojúhelníku. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ měření pravítkem ○ lomené čáry ○ výpočty délek, obvodu čtverce, obdélníku, trojúhelníku 	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> • Určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vzájemná poloha dvou přímek ○ práce s pravítkem, s pravítkem s ryskou ○ rýsování dle pokynů 	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná souměrný útvar. • Určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ souměrnost ○ práce s papírem, osová souměrnost 	

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Čísla a početní operace			
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení v oboru čísel do milionu a přes milion	<ul style="list-style-type: none"> ○ komutativní a asociativní zákon sčítání a násobení v oboru do milionu a přes milion 	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> ● Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do milionu a přes milion 	<ul style="list-style-type: none"> ○ početní operace v oboru přirozených čísel do milionu a přes milion 	
M-5-1-03 zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> ● Zaokrouhuje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky u sedmimístných čísel. ● Provádí odhad a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do milionu a přes milion 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozklad čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky v oboru do milionu a přes milion ○ zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky v oboru do milionu a přes milion ○ odhad a kontrola výsledku 	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> ● Aplikuje početní výkony s přirozenými čísly při řešení slovních úloh. ● Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony. ● Vymyslí slovní úlohu z praktického života. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ slovní úlohy v oboru do milionu a přes milion ○ slovní úlohy na dva až tři početní výkony ○ složitější slovní úlohy, slovní úlohy z praktického života ○ tvoření slovních úloh 	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	<ul style="list-style-type: none"> ● Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní pojmy, pravidla při početních operacích ○ sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ○ odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel ○ smíšená čísla ○ porovnávání zlomků 	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> ● Umí zapsat a vyznačit na číselné ose. ● Desetinná čísla sčítá, odčítá; násobí a dělí 10, 100, 1000, jednociferným číslem. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ desetinná čísla, ○ číselná osa s desetinnými čísly ○ početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání; násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000, jednociferným číslem) 	

M-5-1-08 porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chápe význam znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla, vyznačí číslo na číselné ose. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ záporná čísla ○ číselná osa se zápornými čísly ○ slovní úlohy z praktického života využívající číselnou osu s celými zápornými čísly 	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> ● Na základě kritérií vyhledává, sbírá a třídí data. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vlastní výběr z možností postupu při vyhledávání, sběru a třídění dat ○ práce s digitálními technologiemi 	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> ● Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s jednoduchými tabulkami ○ diagramy 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</i>
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> ● Narýsuje a znázorní pravoúhlý, rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s pravítkem, s pravítkem s ryskou, kružítkem ○ konstrukce trojúhelníka, konstrukce trojúhelníka pomocí kružítka (pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný) 	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> ● Sčítá a odčítá graficky úsečky. ● Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ úsečky – grafické sčítání, odčítání ○ obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> ● Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, sestrojí kolmici k dané přímce. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s pravítkem, s pravítkem s ryskou ○ rýsování dle pokynů 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</i>
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> ● Určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě. ● Používá základní jednotky obsahu (cm^2, mm^2 a m^2). 	<ul style="list-style-type: none"> ○ obsah rovinných obrazců, výpočet ○ základní jednotky obsahu (cm^2, mm^2 a m^2) ○ jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce. 	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překlánáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ souměrnost, osová souměrnost ○ práce s papírem, se čtvercovou sítí 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
Čísla a početní operace	
M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy rozeznává sudá a lichá čísla; používá kalkulátor	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Závislosti, vztahy a práce s daty	
M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce; určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích; provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Geometrie v rovině a v prostoru	
M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	

Informatika

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Informatika*.¹

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Informatika umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Žáci si prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.

Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů.

Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 základní tematické okruhy, kterými jsou **Data, informace a modelování, Algoritmizace a programování, Informační systémy a Digitální technologie**.

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována prostřednictvím modelových situací, vhodných cvičení, ukázek, diskusí a debat, produkcí vlastních textů, výtvarů, prací s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

¹ Nahrazuje od 1.9.2022 vyučovací předmět *Informatika*, který byl do té doby součástí vzdělávací oblasti *Informační a komunikační technologie*. S ohledem na tuto skutečnost bude školní rok 2022-2023 přechodovým obdobím, kdy se žáci 5. ročníku budou seznamovat s obsahem nového předmětu pozvolna s ohledem na jejich individuální schopnosti a dovednosti a hodnocení budou za výstupy vyplývající z učebního plánu 4. ročníku.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Informatika* se realizuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

4. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)

5. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)

Organizační vymezení

Výuka probíhá primárně v IT učebně, případně ve třídách se stolními počítači, interaktivní tabulí či s mobilními zařízeními, či ve třídách.

Při vhodném počasí lze výuku realizovat i venku – ve venkovní pergole na školní zahradě, v okolí školy.

Žáci 4.-5. ročníku mohou být s ohledem na aktuální počty žáků ZŠ ve školním roce na výuku spojeni do jedné skupiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vytváříme žákům příležitosti k osvojování si systémového přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj.
- Vedeme žáky k otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Kompetence k řešení problémů

- Dáváme žákům prostor pro nacházení různých řešení a výběru toho nejhodnějšího pro danou situaci.
- Vedeme žáky k nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem.
- Vedeme žáky k rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky ke standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci.
- Vytváříme žákům prostor pro zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k osvojování si práce s různými technologiemi, aplikacemi při dosahování kýžených cílů.
- Vedeme žáky k orientaci v různých technologích a aplikacích pro výběr vhodných ke zkvalitnění vlastní práce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

INFORMATIKA 4. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování			
I-5-1-01 uveďe příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady dat týkající se určité problematiky, tématu, která ho obklopují. 	<ul style="list-style-type: none"> data, informace – základní pojmy jednoduchý sběr dat a informací – pozorování, průzkum 	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	<ul style="list-style-type: none"> Zaznamená pozorované, zkoumané s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku. 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduchý záznam pozorovaných dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku hodnocení získaných dat 	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	<ul style="list-style-type: none"> Vyčte informace z myšlenkové mapy a jednoduché tabulky. 	<ul style="list-style-type: none"> modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti využití obrazových modelů – myšlenkové a pojmové mapy, tabulky – ke zkoumání a vysvětlování jevů kolem žáka 	
Algoritmizace a programování			
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	<ul style="list-style-type: none"> Testuje symbolické zápisy postupů, se kterými se v rámci výuky či v praxi setkává. 	<ul style="list-style-type: none"> různé formy zápisu dat a informací pomocí obrázků, značek, symbolů či textu formy zápisu dat a informací vyplývajících z již probíraného učiva z ostatních předmětů 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</i>
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	<ul style="list-style-type: none"> Popíše jednoduchý problém, navrhne řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> problém řešení problému krokováním: seznámení s postupem řešícího konkrétní jednoduchou situaci 	

I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje aktivně s digitálními aplikacemi zaměřenými na podporu programování. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s digitálními aplikacemi zaměřenými na podporu programování programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí 	
Informační systémy			
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> Rozezná jednotlivé prvky v systémech, které ho obklopují. 	<ul style="list-style-type: none"> systémy: skupiny objektů, vzájemné působení příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka 	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<ul style="list-style-type: none"> Vyplní jednoduchou tabulku pozorovanými daty. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s daty shodné a odlišné vlastnosti objektů řazení prvků do řad číslovaný a nečíslovaný seznam tabulka a její struktura; záznam 	Mediální výchova - Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení
Digitální technologie			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	<ul style="list-style-type: none"> Najde a spustí aplikaci dle pokynu či účelu. 	<ul style="list-style-type: none"> hardware a software: základní pojmy digitální zařízení a jejich účel spouštění, přepínání a ovládání aplikací uložení dat, otevírání souborů 	
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	<ul style="list-style-type: none"> Vymenuje různé možnosti propojení digitálních zařízení, zamýší se nad riziky. 	<ul style="list-style-type: none"> počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet 	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<ul style="list-style-type: none"> Má a umí užívat na elementární úrovni svůj uživatelský účet ve školním PC, v MS Teams, má a zná své přihlašovací údaje. 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením antivirový program uživatelské účty, hesla 	

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Data, informace a modelování			
I-5-1-01 uveď příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<ul style="list-style-type: none"> Uvede příklady dat týkající se určité problematiky, témat, která ho obklopují. Vyslovuje na základě dat odpovědi. 	<ul style="list-style-type: none"> sběr dat pozorováním, průzkumem dotazník – vyplňování, sestavování jednoduchého dotazníku. model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů 	
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	<ul style="list-style-type: none"> Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji libovolným způsobem. 	<ul style="list-style-type: none"> záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku – tabulky, diagramy ... znázornění situace pomocí myšlenkové a pojmové mapy, schémat, tabulek, diagramů zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka 	<i>Mediální výchova - Produktivní činnosti - Práce v realizačním týmu</i>
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	<ul style="list-style-type: none"> Čte informace z diagramu, pojmové mapy. Kóduje jednoduchou zprávu, přečte kódovanou zprávu podle předem daného algoritmu. 	<ul style="list-style-type: none"> čtení informací z diagramu, pojmové mapy, schémat, tabulek, myšlenkových map kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace 	
Algoritmizace a programování			
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	<ul style="list-style-type: none"> Sestaví a testuje symbolické zápisy postupů. 	<ul style="list-style-type: none"> symbolické zápisy postupů – postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu příklady situací využívajících opakování použitelné postupy přečtení, porozumění a na základě testování postupu úprava kroků v postupu, algoritmu 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání</i>

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	<ul style="list-style-type: none"> Navrhne a popíše jednotlivé kroky řešení popsaného problému. 	<ul style="list-style-type: none"> řešení problému krokováním – jednotlivé kroky postupu při řešení problému navrhování postupů řešících konkrétní jednoduchou situaci sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchý problém, situaci 	
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	<ul style="list-style-type: none"> V blokově orientovaném programovacím jazyce rozpozná opakující se vzory, používá opakování. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s digitálními aplikacemi zaměřenými na podporu programování, s pomocnými s možností programování programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování podprogramy 	
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	<ul style="list-style-type: none"> Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu. 	<ul style="list-style-type: none"> postup – navržení, ověření správnosti kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich ověřování funkčnosti postupu; nalezení chyby a oprava kódu 	
Informační systémy			
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	<ul style="list-style-type: none"> V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi skupinami objektů, mezi jednotlivými prvky systému vzájemné působení části systému a vztahy mezi nimi 	
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<ul style="list-style-type: none"> Zaznamenává do tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data pro vymezený problém. 	<ul style="list-style-type: none"> práce se strukturovanými daty shodné a odlišné vlastnosti objektů tabulka, seznam - řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam záznam, doplnění a úprava záznamu 	<i>Mediální výchova - Receptivní činnosti – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>
Digitální technologie			
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	<ul style="list-style-type: none"> Najde a spustí aplikaci dle pokynu či účelu. Pracuje se základními aplikacemi MS Office. 	<ul style="list-style-type: none"> přepínání a ovládání různých aplikací práce s aplikacemi MS Office, funkce a ovládání práce s daty - ukládání dat, otevírání souborů, vyvolávání uložených dat 	

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	<ul style="list-style-type: none"> Propojení digitálních zařízení, vyjmenuje možná rizika propojení. 	<ul style="list-style-type: none"> počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat výhody a možná rizika propojování digitálních zařízení 	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje pravidla pro práci s digitálními technologiemi. 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečnost: kyberšikana, možná bezpečnostní rizika sociálních sítí, virtuálních komunikací – primární prevence 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
Data, informace a modelování	
I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	<ul style="list-style-type: none"> bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Algoritmizace a programování	
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	<ul style="list-style-type: none"> bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Informační systémy	
I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<ul style="list-style-type: none"> bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Digitální technologie	
I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	<ul style="list-style-type: none"> bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Prvouka

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se složitějšími ději. Učí se vnímat lidí, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Základními tematickými celky vycházejícími z RVP ZV jsou *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví*.

Při osvojování poznatků a dovedností v rámci Prvouky se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevnování pracovních i režimových návyků.

Do tohoto vzdělávacího předmětu jsou zároveň propojeny vybrané výstupy a učivo z *Doplňujících vzdělávacích oborů*, konkrétně z *Etické výchovy* (1.-3.ročník), která má ve všech svých výstupech nepopratelné mezipředmětové přesahy, stejně jako přesahy do běžného života žáků mimo školu.

Zařazením prvků etické výchovy vedeme žáky k navazování a udržování uspokojivých vztahů, k vytváření si pravdivé představy o sobě samém, k tvorivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzoru při vytváření vlastního světonázoru. Žáci rozvíjí své

sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Z tematických okruhů předmětu lze vycházet při tvorbě integrovaných tematických bloků v rámci ITV.

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována prostřednictvím modelových situací, vhodných didaktických a dramatických her a cvičení, ukázek, diskusí a debat, produkcí vlastních textů, prací s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět se realizuje jako samostatný předmět v prvním, druhém a třetím ročníku.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

1. ročník: 3 hodiny týdně (2 hodiny + 1 disponibilní hodina)
2. ročník: 3 hodiny týdně (2 hodiny + 1 disponibilní hodina)
3. ročník: 3 hodiny týdně (2 hodiny + 1 disponibilní hodina)

Organizační vymezení

Výuka probíhá primárně v kmenových třídách. V rámci předmětu je také navštěvována IT učebna. Výuku lze realizovat i venku – ve venkovní pergole, na školní zahradě, v okolí školy.

Je možné v rámci výuky využít možnost vycházek, výletů, exkurzí, projektových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat.
- Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností.
- Vedeme žáky k pozorování a experimentům, k objevování a prožitkům.
- Vedeme žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů.
- Směřujeme žáky k využití poznatků z této oblasti do budoucna.
- Vedeme žáky k poznání smyslu témat a rozvíjíme pozitivní přístup do budoucnosti.

Kompetence k řešení problému:

- Vedeme žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu.
- Vedeme žáky k samostatnému řešení v zadaných témaitech.
- Učíme žáky využívat vlastní úsudek a zkušenosti.
- Nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému.
- Vedeme žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě.
- Ukazujeme žákům variabilnost řešení různých situací, k samostatnému řešení problému.
- Vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole při postupech, k vytrvalosti, systematičnosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a k jejich ověřování nebo vyvracení.
- Vytváříme prostředí k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci vlastních názorů a postojů na základě vlastního úsudku.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných témaitech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech a výtvorech.
- Nabízíme žákům dostatek možností k porozumění úloh daného tématu.
- Vedeme žáky k vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu.
- Vedeme žáky k souvislému projevu k vzniklému problému.
- Vedeme žáky k naslouchání druhým, k porozumění a vhodné argumentaci.
- Vedeme žáky k možnostem ověřovat si řešení úloh v praktickém životě.
- Vedeme žáky ke kritickému zhodnocování výsledků a diskusím o nich.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání.
- Navozujeme situace, které vedou k sebedůvěře, k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích
- Vedeme žáky k diskusím v malé skupině i ve třídě.
- Vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému.
- Učíme žáky orientovat se v problematice peněz a cen a vedeme je k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.
- Vedeme je k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.
- Vytváříme příležitosti k poznávání vlastní jedinečnosti a ovlivňování jejích limitů a možností.
- Nabízíme příležitosti a prostor k přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí.

- Vytváříme žákům příležitosti k individuálnímu objevování a poznávání všeho, co je zajímá, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.
- Vytváříme prostředí a k navazování a udržování uspokojivých vztahů.
- Rozvíjíme u žáků sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých.
- Předkládáme žákům úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce.
- Nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině.
- Učíme žáky řešit situace, které vedou k pochopení respektu druhých lidí.
- Vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.
- Vedeme žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně.

Kompetence pracovní:

- Nabízíme žákům dostatek situací k propojení nabytých zkušeností.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.
- Vedeme žáky k rozpoznávání situací vedoucí k ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- Vedeme žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji.
- Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- Vedeme žáky k respektu a dodržování společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k orientaci ve světě informací.
- Vytváříme příležitosti k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací, k práci s různými zdroji, využívání digitálních pomůcek, přístrojů.
- Vedeme žáky k osvojení dovedností spočívající v ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb – v rámci předmětu využívají digitální přístroje jako tablet, stolní počítač, interaktivní tabuli.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací pomocí internetu, využívání nejrůznějších dostupných zdrojů, ke kritickému přístupu k přijímaným informacím.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

PRVOUKA 1. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zná svou adresu bydliště. • Vyzná se v budově školy, v okolí školy a dokáže popsat cestu na konkrétní místa 	<ul style="list-style-type: none"> ○ plánky a mapy – seznámení ○ domov – adresa ○ škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace 	<i>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola</i>
<p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše rozdíly mezi vesnicí a městem. • Pojmenuje obec, ve které se nachází jeho škola; obec, ve které bydlí, stát; pozná naši státní vlajku. • Třídí ve škole v rámci svých možností odpad. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ naše vlast – domov, krajina – ČR ○ obec – město/vesnice – charakteristika ○ Základní informace o obci ○ okolí mého bydliště, školy, vliv člověka na prostředí obce, krajiny v okolí (stavby, doprava, odpady...) 	
Lidé kolem nás			
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy. • Zná jména členů své nukleární i rozšířené rodiny. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rodina, základní příbuzenské vztahy v rodině ○ já a moje osoba, osobnost ○ třída, kolektiv, spolužáci – individuální vlastnosti jednotlivců i skupiny 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</i>
<p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v profesích svých zákonných zástupců. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pracovní činnosti lidí, různá povolání 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</i>
Lidé a čas			
<p>ČJS-3-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje roční období. • Vyjmenuje měsíce v roce, ví, kolik má den hodin. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rok, roční období, školní vs kalendářní rok ○ kalendář – měsíce, týdny, dny ○ hodiny, určování času 	

využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší kalendářní a školní rok. • Správně využívá pojmy týkající se denního režimu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ denní režim – ráno, dopoledne, odpoledne, večer, noc; snídaně, svačina, oběd, večeře... 	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretuje některé zvyky, svátky, tradicem významné dny (např. Vánoce, Velikonoce...) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ tradice, zvyky, svátky – Dušičky, Vánoce, Velikonoce, Svátek Matek, Den Země... 	
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje roční období s ohledem na počasí, reakce rostlin a živočichů. • Vyjmenuje sporty, aktivity, které jsou vhodné/odpovídají určitému ročnímu období 	<ul style="list-style-type: none"> ○ charakteristika ročních období, pozorování změn počasí. ○ reakce rostlin a živočichů na počasí během roku ○ sezónní sporty, aktivity (zimní sporty, letní aktivity...) 	
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady živočichů dle určeného místa výskytu. • Pojmenuje názvy běžně známých živočichů ve smyslu mládě-samec-samice. • Pojmenuje na základě vizuální opory běžné bylinky, stromy, určí stavbu jejich těl. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ živá příroda (okolí člověka, les) ○ živočichové – domácí zvířata, hospodářská zvířata, zvířata volné přírody; mládě-samec-samice ○ rostliny – základní rozdělení, stavba těla bylin, stromů, běžné druhy bylin, stromů 	<i>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</i>
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pokusy s vodou, vzduchem. • Z nabízeného vzorku určí, které měřidlo je vhodné ke konkrétnímu měření. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní elementy – základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy pro život na Zemi ○ jednoduché pokusy ○ seznámení s koloběhem vody v přírodě ○ seznámení s procesem měření, s různými měřidly, se základními měrnými jednotkami 	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje základní části lidského těla. • Rozliší úraz od nemoci. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ lidské tělo – základní části lidského těla – hlava, krk, trup a jeho části, části dolní končetiny, části horní končetiny ○ zdraví – nemoc, úraz, prevence, hygiena 	

<p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Posoudí bezpečnost situací na základě slovní či vizuální opory. • Pojmenuje s vizuální oporou základní dopravní značky nacházející se v okolí školy. • Popíše základní postup správného přecházení silnice. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nebezpečí – různé druhy, charakter ○ bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech, prevence nebezpečných situací – vhodná místa pro hru, volný čas... ○ bezpečné chování v silničním provozu, základní dopravní značky, přecházení silnice 	
<p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Určí na základě příkladů, zda jde o situaci, kdy je potřeba zavolat pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bezpečí – individuální pojetí, pocity s ním spojené, ○ kdy a jak požádat či přivolat pomoc, dospělého, základní telefonní čísla 	
<p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při běžných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ mimořádné události a chování v nich – požár v budově ○ nácvik při běžných událostech – přecházení silnice, chování na výletech, přesunech se třídou, ŠD ○ hry na postřeh, reakce na signál 	
Etická výchova			
<p>EV-3-1-01 si osvojí oslobování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojil si oslobování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, poděkování, omluvu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunikační kruhy ○ komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace ○ základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva 	
<p>EV-3-1-02 se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podílí se na tvorbě i dodržování třídních pravidel. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ třídní pravidla ○ pravidla slušného chování, školní řád ○ potřeba pravidel, jasnost a splnitelnost, pozitivní formulace 	
<p>EV-3-1-05 vyjadřuje city v jednoduchých situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří líbilo/nelíbilo v běžných školních situacích, po činnostech. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základy komunikace citů – identifikace, pocity spokojenosti, radosti, smutku, obav a hněvu 	

2. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy. • Vyznačí v jednoduchém plánu cestu podle pokynů. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ plánky a mapy – jednoduchá orientace v plánu i podle něj ○ domov a škola – cesta z domova do školy 	<i>Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola</i>
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje stát, ve kterém žije, jeho hlavní město, pozná jeho státní symboly, určí správně barvy na státní vlajce. • Pozoruje a popisuje změny v okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ naše vlast – domov, krajina – ČR – základní informace, státní symboly, sousední státy, symboly, hlavní město ○ Záchlumí (případně obec bydliště) – umístění na mapě, v kraji, minulost a přítomnost obce, změny v okolí ○ vliv člověka na prostředí obce, krajiny v okolí (stavby, doprava, odpady...) 	<i>Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát</i>
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině a vztahy rodinných příslušníků. . • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rodina, základní příbuzenské vztahy v rodině ○ mezilidské vztahy ○ já a moje osoba – poznávání své osoby, silných a slabých stránek, emoce... ○ třída, kolektiv, spolužáci – individuální vlastnosti jednotlivců, síla skupiny, vzájemná tolerance, respekt 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</i>
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje různá povolání a profese, rozliší na elementární úrovni duševní a fyzickou práci. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pracovní činnosti lidí, různá povolání ○ duševní a fyzická práce ○ význam jednotlivých profesí ○ odměna za práci (hotovostní forma peněz) – základy finanční gramotnosti 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Poznávání lidí</i>
<i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</i>			

Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> Určí dnešní datum, pracuje s kalendářem. Využívá časové údaje při práci s denním režimem. Rozliší děj v minulosti – přítomnosti – budoucnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> rok, roční období kalendář – měsíce, týdny, dny hodiny, určování času denní režim, předměty denní potřeby minulost, přítomnost, budoucnost 	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	<ul style="list-style-type: none"> Pozná dle obrazové opory památky či významná místa v obci. 	<ul style="list-style-type: none"> Záchlumí, Plzeňský kraj - kulturní a historické památky, významná místa 	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<ul style="list-style-type: none"> Zjednodušeně vyvodí a pojmenuje důležitá období v životě své rodiny. Rozliší za pomoci obrazové podpory život (stavby, práce, lékařské služby...) lidí v minulosti, v současnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> moje rodina a její historie, můj život tradice, zvyky, svátky – Dušičky, Vánoce, Velikonoce, Svátek Matek, Den Země... historie a současnost báje, mýty, pověsti – minulost předků činnosti člověka, lidské společnosti – minulost, přítomnost, porovnání 	
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> Popíše roční období s ohledem na počasí, reakce rostlin a živočichů. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristika ročních období, pozorování změn počasí reakce rostlin a živočichů na počasí během roku sezónní sporty a aktivity (práce na jaře na zahradě, na podzim...), ovoce a zelenina na zahradě 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání</i> <i>Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší běžné stěhovavé a stálé ptáky, na elementární úrovni vysvětlí důvody migrace. Roztrídí dle zadaných kritérií běžné stromy, bylinky, houby. 	<ul style="list-style-type: none"> živá příroda (okolí člověka, les) rostliny – základní rozdělení, druhy a stavba těla bylin, stromů; stromy – druhy houby živočichové – domácí zvířata, hospodářská zvířata, zvířata volné přírody; stěhovaví a stálí ptáci 	
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a	<ul style="list-style-type: none"> Provádí jednoduché pokusy s vodou, vzduchem, s půdou, se semínky... Pozoruje rozdílné a společné vlastnosti pokusných vzorců, pokusných měření. 	<ul style="list-style-type: none"> základní elementy - základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy pro život na Zemi – podmínky života 	

rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů		<ul style="list-style-type: none"> ○ jednoduché pokusy, sázení rostlin, klíčení... ○ koloběh vody v přírodě ○ procese měření, různá měřidla, základní měrné jednotkami 	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ● Pojmenuje v obrázku orgány lidského těla. ● Popíše a uplatňuje základní hygienické návyky. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ lidské tělo – základní orgány lidského těla – mozek, srdce, plíce, žaludek, střeva, kostra, kůže... ○ zdraví – nemoc, úraz, prevence, hygiena, základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních ○ péče o zdraví – denní režim, pitný režim zdravá výživa 	
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	<ul style="list-style-type: none"> ● Rozezná běžná nebezpečí různého charakteru. ● Jedná v běžných situacích tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nebezpečí – různé druhy, charakter ○ bezpečné chování v různých životních situacích, v různém prostředí a při různých činnostech, prevence nebezpečných situací ○ dopravní výchova ○ základní bezpečnostní a výstražné tabulky, zejména nebezpečí úrazu elektrickým proudem, požáru 	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	<ul style="list-style-type: none"> ● Požádá v případě potřeby v běžných situacích o pomoc. ● Simuluje v rámci modelové situace (nepříjemný kontakt s cizím člověkem..) žádost o pomoc dospělé osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bezpečí – individuální pojetí, pocity s ním spojené ○ setkání s neznámými jedinci, nepříjemná komunikace ○ kdy a jak požádat či přivolat pomoc, základní telefonní čísla; nácvik zajištění pomoci oslovením dospělé osoby 	
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> ● Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při běžných i nestandardních situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ mimořádné události a chování v nich ○ nácvik při běžných událostech – přecházení silnice, chování na výletech, přesunech se třídou, ŠD ○ nácvik v simulovaných situacích – požární poplach... ○ hry na postřeh, reakce na signál 	

Etická výchova			
EV-3-1-01 si osvojí oslobování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci	<ul style="list-style-type: none"> Naslouchá, dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě. 	<ul style="list-style-type: none"> komunikační kruhy komunikace při vytváření výchovného kolektivu – představení se, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích – pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva 	
EV-3-1-02 se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel	<ul style="list-style-type: none"> Podílí se na tvorbě i dodržování třídních pravidel, zhodnotí své jednání v rámci dohodnutých pravidel. 	<ul style="list-style-type: none"> třídní pravidla pravidla slušného chování, školní rád potřeba pravidel, jasnost a splnitelnost, pozitivní formulace 	
EV-3-1-03 si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	<ul style="list-style-type: none"> Reflektuje a zhodnotí svou činnost, výsledek, chování. 	<ul style="list-style-type: none"> sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí 	
EV-3-1-04 zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	<ul style="list-style-type: none"> V případě potřeby pomůže spolužákovi v běžných školních situacích, podělí se. 	<ul style="list-style-type: none"> iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky elementární prosociálnost – darování, ochota dělit se, přátelství 	
EV-3-1-05 vyjadřuje city v jednoduchých situacích	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří základní pocity v jednoduchých situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> základy komunikace citů – identifikace, vyjádření, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu 	
EV-3-1-06 využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje ve skupině. 	<ul style="list-style-type: none"> schopnost spolupráce – vyjádření zájmu, základní pravidla, spolupráce 	

3. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • Ukáže na mapě Záchlumí, případně obec, v níž žije. • Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ plánky - orientace v plánu i podle něj ○ nebezpečí a rizika – pozorování okolí ○ orientace v mapě, krajině – turistické značky, světové strany; kompas 	<i>Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát</i>
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná a popíše jednotlivé státní symboly ČR, určí správně barvy na státní vlajce. • Začlení svou obec do příslušného kraje, státu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ naše vlast – domov, krajina – ČR – základní informace, státní symboly, sousední státy, Evropa ○ Záchlumí (případně obec bydliště) – umístění na mapě, v kraji, minulost a přítomnost obce, změny v okolí ○ vliv člověka na prostředí obce, krajiny v okolí (stavby, doprava, odpady...) 	<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá</i> <i>Multikulturní výchova - Kulturní diference</i>
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje role rodinných příslušníků • Pojmenuje své silné a slabé stránky. • Pojmenuje silné stránky a vlastnosti svých spolužáků, tolerantně reaguje na jejich slabé stránky. • Podílí se na tvorbě i dodržování třídních pravidel. • Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem různých lidí. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rodina, společně strávené chvíle – výlety, rituály a tradice v rámci rodiny ○ mezilidské vztahy, ○ já a moje osoba – poznávání své osoby, silných a slabých stránek, vlastností, možností, postojů, emocí... ○ třída, třídní pravidla, pravidla slušného chování, školní řád ○ odlišnosti lidí napříč státy, světadíly 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Poznávání lidí</i>
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<ul style="list-style-type: none"> • Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. • Umí zhodnotit a ocenit svou práci ve škole. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pracovní činnosti lidí, různá povolání ○ duševní a fyzická práce ○ význam jednotlivých profesí ○ odměna za práci (hotovostní forma peněz, hospodaření domácnosti) – základy finanční gramotnosti 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</i> <i>Multikulturní výchova - Multikulturalita</i>

Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Za pomocí kalendáře určí konkrétní časové úseky při řešení různých situací. • Využívá časové údaje v činnostech běžného denního života. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rok, roční období ○ kalendář – měsíce, týdny, dny ○ hodiny, určování času ○ předměty denní potřeby, denní režim ○ minulost, přítomnost, budoucnost 	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	<ul style="list-style-type: none"> • Pozná dle obrazové opory památky či významná místa v okolí svého bydliště. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ČR, region bydliště – kulturní a historické památky, významná místa, významní rodáci - příklady 	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší za pomocí obrazové podpory či textu život lidí v minulosti, v současnosti. • Pojmenuje základní období v životě člověka a svými slovy popíše. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ tradice, zvyky, státní svátky a významné dny ○ báje, myty, pověsti – minulost předků ○ činnosti člověka, lidské společnosti – minulost, přítomnost, porovnání ○ moje rodina a její historie, můj život - průběh lidského života 	
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a porovná roční období s ohledem na počasí, reakce rostlin a živočichů. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ charakteristika ročních období, pozorování změn počasí ○ reakce rostlin a živočichů na počasí během roku ○ sezónní sporty a aktivity (práce na jaře na zahradě, na podzim...), ovoce a zelenina na zahradě 	
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	<ul style="list-style-type: none"> • Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků. • Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ živá a neživá příroda ○ života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, význam přírody pro člověka ○ stavba těla u savců, ptáků, ryb, plazů ○ ekosystémy v okolí školy, bydliště 	<i>Environmentální výchova - Základní podmínky života</i>
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe základní podmínky života na Zemi. • Vyjmenuje skupenství vody, jednoduše popíše koloběh vody v přírodě. • Změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy pro život na Zemi – podmínky života ○ voda, - bod varu a mrazu, koloběh vody v přírodě, skupenství vody ○ seznámení s pojmem „látky“ - vlastnosti látek, látky pevné, kapalné, plynné 	<i>Environmentální výchova - Ekosystémy</i>

		<ul style="list-style-type: none"> ☐ jednoduché pokusy, měření
Člověk a jeho zdraví		
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Pojmenuje v obrázku orgány lidského těla. • Popíše a uplatňuje základní hygienické a režimové návyky a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. • Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ lidské tělo – základní orgány lidského těla – mozek, srdce, plíce, žaludek, střeva, kostra, kůže, ledviny, močový měchýř, smysly ☐ zdraví – nemoc, úraz, prevence, hygiena, základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních ☐ péče o zdraví – denní režim, pitný režim zdravá výživa, zdravý životní styl
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nebezpečí ve formě – šikany, týrání, brutalita a jiné formy násilí v médiích ☐ dopravní výchova
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	<ul style="list-style-type: none"> • Požádá v případě potřeby o pomoc i cizího člověka. • Simuluje reakce v rámci modelových situací na potenciálně ohrožující, nebezpečné situace. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ osobní bezpečí – individuální pojetí, pocity s ním spojené, setkání s neznámými jedinci; šikana, fyzické a duševní násilí, ☐ kdy a jak požádat či přivolat pomoc, základní telefonní čísla; ☐ oslovení dospělé osoby, IZS, tísňové linky, linka důvěry...
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ mimořádné události a chování v nich ☐ nácvik při běžných událostech, nácvik v simulovaných situacích – požární poplach... ☐ hry na postřeh, reakce na signál
Etická výchova		
EV-3-1-02 se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel	<ul style="list-style-type: none"> • Podílí se na tvorbě i dodržování třídních pravidel, zhodnotí své jednání v rámci dohodnutých pravidel, případně navrhne změnu. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ třídní pravidla ☐ pravidla slušného chování, školní řád ☐ potřeba pravidel, jasnost a splnitelnost, pozitivní formulace

EV-3-1-03 si osvojí základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadří svůj postoj k určitému jevu, chování, situaci. • S vedením pedagoga vede diskuzi o daném jevu, chování, pocitu, skutku. • Provádí průběžně v rámci různých předmětů sebehodnocení. • Akceptuje druhého, respektuje vzájemné odlišnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, ○ pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání ○ silné a slabé stránky osobnosti ○ akceptace druhého – zážitek přijetí pro každého žáka, nácvik přátelského přijetí 	
EV-3-1-04 zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky	<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje zájem o spolužáky v běžných školních situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky ○ elementární prosociálnost – povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství 	
EV-3-1-05 vyjadřuje city v jednoduchých situacích	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadří své obavy. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základy komunikace citů – identifikace, vyjádření a usměřování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu ○ práce se strachem z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování 	
EV-3-1-06 využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně pracuje ve skupině. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ schopnost spolupráce – vyjádření zájmu, základní pravidla, spolupráce, společné plnění úkolů 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 1.-3. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
Místo, kde žijeme	
ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy popíše a zvládne cestu do školy	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Lidé kolem nás	
ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy dodržuje základní pravidla společenského chování při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Lidé a čas	
ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase zná rozvržení svých denních činností ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Rozmanitost přírody	
ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Člověk a jeho zdraví	
ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění pojmenuje hlavní části lidského těla ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Přírodověda

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předchozím vzdělávání. Žáci pozorují a pojmenovávají věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat krásy přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.

Základními tematickými celky vycházejícími z RVP ZV jsou **Rozmanitost přírody** a **Člověk a jeho zdraví**.

V rámci výuky žáci objevují a zjišťují propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka, získávají poznatky o vesmíru, zkoumají základní společenstva. Využívají k tomu jednoduché klíče a atlasy. Snaží se zhodnotit konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišují aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.

Využívají poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života, učí se rozlišovat jednotlivé etapy lidského života a uplatnit naučené v oblasti vlastního zdraví. Mimo jiné je výuka zaměřena na prevenci nežádoucích jevů (účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví, odmítání návykových látek, dovednosti související s podporou zdraví, ohleduplné a bezpečné chování k opačnému pohlaví).

Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, řeší modelové situace.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Z tematických okruhů předmětu lze vycházet při tvorbě integrovaných tematických bloků v rámci ITV.

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována prostřednictvím modelových situací, vhodných didaktických her a cvičení, ukázek, diskusí a debat, produkcí vlastních textů, prací s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Přírodověda* se realizuje jako samostatný předmět ve čtvrtém a pátém ročníku.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

4. ročník: 2 hodiny týdně (2 hodiny)

5. ročník: 2 hodiny týdně (1 hodina + 1 disponibilní hodina)

Organizační vymezení

Výuka probíhá primárně v kmenových třídách. V rámci předmětu je také navštěvována IT učebna. Výuku lze realizovat i venku – ve venkovní pergole, na školní zahradě, v okolí školy.

Je možné v rámci výuky využít možnost vycházek, výletů, exkurzí, projektových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat.
- Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností.
- Vedeme žáky k pozorování a experimentům, k objevování a prožitkům.
- Vedeme žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů.
- Směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna.
- Vedeme žáky k poznání smyslu témat a rozvíjíme pozitivní přístup do budoucnosti.

Kompetence k řešení problému:

- Vedeme žáky k provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu a vyhodnocování správnosti postupu.
- Vedeme žáky k samostatnému řešení v zadaných tématech.
- Učíme žáky využívat vlastní úsudek a zkušenosti.
- Nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému.
- Vedeme žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě.
- Ukazujeme žákům variabilnost řešení různých situací, k samostatnému řešení problému.

- Vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole při postupech, k vytrvalosti, systematičnosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a k jejich ověřování nebo vyvracení.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných témaitech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
- Nabízíme žákům dostatek možností k porozumění úloh daného tématu.
- Vedeme žáky k vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu.
- Vedeme žáky k souvislému projevu k vzniklému problému.
- Vedeme žáky k naslouchání druhým, k porozumění a vhodné argumentaci.
- Vedeme žáky k možnostem ověřovat si řešení úloh v praktickém životě.
- Vedeme žáky ke kritickému zhodnocování výsledků a diskusím o nich.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání.
- Navozujeme situace, které vedou k sebedůvěře, k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích
- Vedeme žáky k diskusím v malé skupině i ve třídě.
- Vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému.
- Vedeme je k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.
- Vytváříme příležitosti k poznávání vlastní jedinečnosti a ovlivňování jejích limitů a možností.
- Vytváříme žákům příležitosti k individuálnímu objevování a poznávání všeho, co je zajímá, co se jím líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých.
- Předkládáme žákům úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce.
- Nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině.
- Učíme žáky řešit situace, které vedou k pochopení respektu druhých lidí.
- Vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.
- Vedeme žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně.

Kompetence pracovní:

- Nabízíme žákům dostatek situací k propojení nabytých zkušeností.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.
- Vedeme žáky k rozpoznávání situací vedoucí k ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- Vedeme žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji.
- Vedeme žáky k nutnosti pochopení problému.
- Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- Vedeme žáky k respektu a dodržování společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k orientaci ve světě informací.
- Vytváříme příležitosti k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací, k práci s různými zdroji, využívání digitálních pomůcek, přístrojů.
- Vedeme žáky k osvojení dovedností spočívající v ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikací a služeb – v rámci předmětu využívají digitální přístroje jako tablet, stolní počítač, interaktivní tabuli.
- Vedeme žáky k samostatné práci s interaktivními didaktickými aplikacemi.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací pomocí internetu, využívání nejrůznějších dostupných zdrojů, ke kritickému přístupu k přijímaným informacím.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

PŘÍRODOVĚDA 4. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody. • Seznámí se s principem rovnováhy v přírodě. • Seznámí se s vlastnostmi některých látek. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ živá a neživá příroda ○ voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, význam pro život ○ půda - vznik půdy a její význam pro život některé hospodářsky významné horniny a nerosty ○ seznámení se s principem rovnováhy v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, ekosystémy ○ látky - vlastnosti látek, označování nebezpečných látek -> látky hořlavé a nehořlavé, rozpustnost látek, vlastnosti magnetu 	<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Objevujeme Evropu a svět</i>
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe jedinečnost Země a života na ní (nejen) v naší sluneční soustavě. • Sleduje změny v přírodě, uvědomuje si přírodní zákonitosti střídání dne a noci, vysvětlí příčinu střídání ročních období. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Země jako planeta ○ vesmír - sluneční soustava, střídání ročních období 	<i>Environmentální výchova - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší přírodní společenstva les, potok, rybník, louka, zahrada, pole, rostliny a živočichy patřící do jednotlivých společenstev. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ přírodní společenstva (zahrady, pole, louky, okolí obydlí člověka, lesa, rybníka...) ○ životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd 	

<p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdělí živočichy na obratlovce a bezobratlé. • Uvědomuje si nebezpečí jedovatých rostlin i hub, pojmenuje jedlé rostliny a plody na základě obrazových materiálů. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka <ul style="list-style-type: none"> ○ rostliny . bylinky, dřeviny; jedovaté bylinky a dřeviny; léčivé a jedlé; základní péče o rostliny ○ houby – rozmnožování, základy sběru hub ○ živočichové - obratlovci a bezobratlí 	
<p>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe potřebu ohleduplného chování k přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů, problematika odpadů 	
<p>ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Změří objem, hmotnost, teplotu, čas. • Dle povahy pokusu samostatně provádí a vyhodnocuje pokusy dle plánu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ měření objemu, hmotnosti, teploty, času ○ rozpustnost látek; magnet a jeho vlastnosti ○ pokusy – společné plánování 	
Člověk a jeho zdraví			
<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Umí svými slovy specifikovat význam konkrétních orgánových soustav pro život člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ lidské tělo – stavba těla (základní části, orgány), orgánové soustavy – seznámení o individualita 	
<p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Respektuje individualitu druhých, vzájemné rozdíly i společné znaky, individuální pohled na vztahy, rodinu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vztahy - rodina, vztahy v rodině, partnerství, partnerské vztahy, osobní vztahy, rodičovství – vlastní zkušenosti 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Sebepoznání a sebepojetí</i>
<p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Plánuje svůj čas v rámci vyhrazeného času ve škole pro práci/učení, odpočinek dle vlastních potřeb účelně, zhodnotí výsledek. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ denní režim, plánování učení ○ pomůcky k plánování 	
<p>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše situace ohrožující zdraví, se kterými se může běžně setkat a v modelových situacích simuluje způsob chování v nich. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí: požáry a jejich rizika, požáry v přírodě a příčiny vzniku 	

<p>dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní pravidla bezpečnosti na pozemních komunikacích z pozice chodce, cyklisty a upříslí své chování na základě dopravních značek. 	<p>požárů , rizika u vody, nebezpečí zamrzlých vodních ploch</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) 	
<p>ČJS-5-5-05</p> <p>předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zná bezpečnostní rizika spojená s prací na počítači/internetu. • Seznámí se s různými variantami narušení osobního bezpečí - nebezpečí návykových látek, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání. • Seznámí se s označeními některých běžně dostupných nebezpečných látek. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bezpečí a závislost - setkání s neznámým člověkem, bezpečná práce s počítačem - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, nebezpečí návykových látek (odmítání návykových látek), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích ○ označování některých běžně dostupných nebezpečných látek 	
<p>ČJS-5-5-06</p> <p>uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí potřebě péče o vlastní zdraví, získává dovednosti a návyky související s podporou zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa 	
<p>ČJS-5-5-07</p> <p>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ošetří drobná poranění. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ fyzické zranění - drobné úrazy a poranění, prevence úrazů, první pomoc při drobných poraněních; zranění ohrožující život – přivolání pomoci ○ čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe význam neživé přírody pro život. • Objevuje princip rovnováhy přírody. • Objevuje souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ živá a neživá příroda ○ voda a vzduch (vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život); půda (vznik a význam, druhy půd, zvětrávání) ○ princip rovnováhy v přírodě - vzájemné vztahy mezi organismy, ekosystémy 	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdelením času a střídáním dne a noci. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Země jako součást vesmíru ○ Slunce a planety ○ Měsíc, jeho fáze, střídání den a noc 	
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	<ul style="list-style-type: none"> • Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, popíše a zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. • Odliší rostlinstvo a živočištvo v různých podnebných pásech. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ekosystémy a podnebné pásy - podnebí a počasí 	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a porovnává základní projevy života obecně i u konkrétních organismů. ○ Třídí organismy do skupin (rostliny - vyšší a nižší, třídění dle stavby těla, dle délky života, dle stonku; živočichové - savci, ryby, ptáci, plazi, obojživelníci; hmyz) 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka <ul style="list-style-type: none"> ○ rostliny – vyšší a nižší, třídění dle stavby těla, dle délky života, dle stonku ○ živočichové - obratlovci (savci, ryby, ptáci, plazi, obojživelníci) a bezobratlí (hmyz) 	<i>Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí</i>
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> • Kriticky hodnotí konkrétní činnosti člověka v přírodě a dopady jeho činností na přírodu. • Rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů, ○ problematika odpadů – třídění, „zero waste“ ○ odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí (ekologie, domácí ekologie) ○ živelné pohromy a ekologické katastrofy 	

<p>ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v oblasti Člověk a technika – zná jednoduché stroje, popíše základní průmyslová odvětví. • Samostatně naplánuje, (provede) vyhodnotí pokus, vysvětlí výsledek. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ člověk a technika (síla, měření síly; jednoduché stroje; základní průmyslová odvětví; energie a její výroba) ○ elektrické obvody ○ pokusy –plánování, vyhodnocování, rozbor výsledku 	
Člověk a jeho zdraví			
<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí propojenosti jednotlivých orgánových soustav a celého lidského těla. • Chápe význam zdravého způsobu života pro správné fungování lidského organismu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ lidské tělo – orgánové soustavy - základní funkce, význam ○ projevy, životní potřeby člověka ○ zdravý způsob života 	
<p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života. • Orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vztahy, etická stránka vztahů ○ vývoj jedince od početí do smrti 	
<p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Plánuje svůj čas v rámci vyhrazeného času ve škole pro práci/učení, odpočinek dle vlastních potřeb účelně, zhodnotí výsledek, mění plán dle oprávněných nároků druhých. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ denní režim, plánování učení, činností ○ pomůcky k plánování 	
<p>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. • Pozná možné ohrožení, popíše postup v případě ohrožení. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) ○ mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 	
<p>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bezpečí a závislost – závislostní chování ○ návykové látky, hrací automaty, digitální přístroje (telefony, pc, tablety), závislostní vztahy... ○ komunikace, způsoby odmítání návykových látek 	

<p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojuje si základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim ○ výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim ○ nemoci . přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) ○ intimní a duševní hygiena 	
<p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Chápe pojem „duševní zdraví“. • Na modelových příkladech rozpozná život ohrožující zranění a přivolá lékařskou pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ fyzické a duševního zdraví ○ přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, ○ čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
Rozmanitost přírody	
<p>ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenosť živé a neživé přírody</p> <p>ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období</p> <p>ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</p> <p>ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Člověk a jeho zdraví	
<p>ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</p> <p>ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</p> <p>ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hrázi</p> <p>ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky</p> <p>ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Vlastivěda

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávání v předmětu rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předchozím vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů, soustředěně je pozorovat a utvářet si vlastní názor.

Základními tematickými celky vycházejícími z RVP ZV jsou *Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas*.

Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Výuka vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějepisné, zeměpisné, sociální a kulturně historické souvislosti života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních společenských postojů.

Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevnování pracovních i režimových návyků. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, hrají určené role, řeší modelové situace.

Do tohoto vzdělávacího předmětu jsou zároveň propojeny vybrané výstupy a učivo z *Doplňujících vzdělávacích oborů*, konkrétně z *Etické výchovy* (4.-5. ročník), která má ve všech svých výstupech nepopiratelné mezipředmětové přesahy, stejně jako přesahy do běžného života žáků mimo školu.

Zařazením prvků etické výchovy vedeme žáky k navazování a udržování uspokojivých vztahů, k vytváření si pravdivé představy o sobě samém, k tvorivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuse s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru. Žáci rozvíjí své

sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Z tematických okruhů předmětu lze vycházet při tvorbě integrovaných tematických bloků v rámci ITV.

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována prostřednictvím modelových situací, vhodných didaktických a dramatických her a cvičení, ukázek, diskusí a debat, produkcí vlastních textů, prací s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Vlastivěda* se realizuje jako samostatný předmět ve čtvrtém a pátém ročníku.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

- 4. ročník: 2 hodiny týdně (1 hodina + 1 disponibilní hodina)
- 5. ročník: 2 hodiny týdně (1 hodina + 1 disponibilní hodina)

Organizační vymezení

Výuka probíhá primárně v kmenových třídách. V rámci předmětu je také navštěvována IT učebna. Výuku lze realizovat i venku – ve venkovní pergole, na školní zahradě, v okolí školy.

Je možné v rámci výuky využít možnost vycházek, výletů, exkurzí, projektových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží problematiku týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat.
- Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností.
- Vedeme žáky k pozorování a experimentům, k objevování a prožitkům.
- Vedeme žáky k porovnávání získaných výsledků, posuzování a vyvozování závěrů.
- Směřujeme žáky k využití poznatků z těchto oblastí do budoucna.
- Vedeme žáky k poznání smyslu témat a rozvíjíme pozitivní přístup do budoucnosti.

Kompetence k řešení problému:

- Vedeme žáky ke kritickému myšlení, k možnosti činit rozhodnutí a učit se obhájit je.
- Vedeme žáky k samostatnému řešení v zadaných témaitech.
- Učíme žáky využívat vlastní úsudek a zkušenosti.
- Nabízíme žákům přístupy k informacím, které vedou k řešení problému.
- Vedeme žáky k využití získaných dovedností v praktickém životě.
- Ukazujeme žákům variabilnost řešení různých situací, k samostatnému řešení problému.
- Vedeme žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole při postupech, k vytrvalosti, systematičnosti, přesnosti, k vytváření schopnosti stanovovat hypotézy a k jejich ověřování nebo vyvracení.

Kompetence komunikativní:

- Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných témaitech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
- Nabízíme žákům dostatek možností k porozumění úloh daného tématu.
- Vedeme žáky k vyjadřování vlastních myšlenek v logickém sledu.
- Vedeme žáky k souvislému projevu k vzniklému problému.
- Vedeme žáky k naslouchání druhým, k porozumění a vhodné argumentaci.
- Vedeme žáky ke kritickému zhodnocování výsledků a diskusím o nich.

Kompetence sociální a personální:

- Vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání.
- Navozujeme situace, které vedou k sebedůvěre, k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích
- Vedeme žáky k diskusím v malé skupině i ve třídě.
- Vytváříme dostatek situací, které vedou k pochopení potřeby spolupracovat s druhými na zadaném problému.
- Učíme žáky orientovat se v problematice peněz a cen a vedeme je k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.
- Vytváříme příležitosti k poznávání vlastní jedinečnosti a ovlivňování jejich limitů a možností.
- Vytváříme žákům příležitosti k individuálnímu objevování a poznávání všeho, co je zajímá, co se jím líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.

Kompetence občanské:

- Vedeme žáky k hodnocení a rozboru práce druhých.
- Předkládáme žákům úlohy vedoucí k rozvoji spolupráce.
- Nabízíme úlohy vedoucí k pochopení práv a povinností v pracovní skupině.
- Učíme žáky řešit situace, které vedou k pochopení respektu druhých lidí.

- Vedeme žáky k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.

Kompetence pracovní:

- Nabízíme žákům dostatek situací k propojení nabytých zkušeností.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.
- Vedeme žáky k rozpoznávání situací vedoucí k ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.
- Vedeme žáky k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti a ochraně zdraví při práci s různými nástroji.
- Vedeme žáky k nutnosti pochopení problému.
- Vedeme žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.
- Vedeme žáky k respektu a dodržování společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k orientaci ve světě informací.
- Vytváříme příležitosti k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací, k práci s různými zdroji, využívání digitálních pomůcek, přístrojů.
- Pracujeme společně s tématem bezpečné komunikace prostřednictvím elektronických médií.
- Vedeme žáky k osvojení dovedností spočívající v ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb – v rámci předmětu využívají digitální přístroje jako tablet, stolní počítač, interaktivní tabuli.
- Vedeme žáky k samostatné práci s interaktivními didaktickými aplikacemi.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací pomocí internetu, využívání nejrůznějších dostupných zdrojů, ke kritickému přístupu k přijímaným informacím.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

VLASTIVĚDA 4. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> Určí polohu svého bydliště a pobytu v krajině a státu. 	<ul style="list-style-type: none"> obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy, dopravní síť, vodstvo, povrch a tvary krajiny 	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> Určí světové strany na mapě. Zná zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace dle map, v krajině světové strany orientační body a linie, značení cest (cyklistické, turistické) zásady bezpečného pohybu v přírodě (práce s kompasem, buzolou...) 	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky 	<ul style="list-style-type: none"> mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky okolní krajina na mapách – povrch, vodstvo na pevnině Evropa a svět na mapě – kontinenty, evropské státy, města 	<i>Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě</i>
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává z různých zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí 	<i>Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest, porovná způsob života a přírodu. 	<ul style="list-style-type: none"> cestování život a příroda v naší vlasti, krajina – povrch a jeho tvary, vodstvo Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, města; regionální zvláštnosti, kulturní odlišnosti, rozdílnost krajin vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů 	

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje hlavní orgány státní moci, symboly našeho státu a jejich význam. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly a jejich význam, armáda ČR 	
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi. Aktivně se podílí na tvorbě, dodržování a úpravách třídních pravidel. Vyvozuje smysl, důležitost školního řádu, potřebu zákonů ČR obecně. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, solidarita, vzájemná pomoc ○ principy demokracie ○ chování lidí – vlastnosti lidí, etické zásady, zvládání vlastní emocionality 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Poznávání lidí</i>
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	<ul style="list-style-type: none"> Rozezná na příkladech jednání a chování, která jsou/nejsou slučitelná se společenskými normami. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ konflikty, předcházení konfliktům ○ rizikové chování a rizikové situace ○ právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</i>
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč sporit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí základním principům domácího rozpočtu – vztah mezi příjmy a výdaji. Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu nákupu a vrácené peníze. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ finanční gramotnost <ul style="list-style-type: none"> ○ rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti ○ výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</i>
Lidé a čas			
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s časovými údaji na časové ose do 16. století. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace, časová osa ○ současnost a minulost na našem území do 16. století 	
ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s různými zdroji informací jako pramenů pro pochopení minulosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ proměny způsobu života, bydlení, ○ báje, myty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj; regionální památky 	
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> Rozezná, srovná, hodnotí rozdíly ve vybraných ukázkách a na vybraných obrazových, vizuálních materiálech ve způsobu života našich předků na našem území v minulosti do 16. století. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti 	

Etická výchova			
EV-5-1-01 reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku	<ul style="list-style-type: none"> • Eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace. • Zvládá položit vhodnou otázku 	<ul style="list-style-type: none"> ○ iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky ○ elementární prosociálnost – povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství 	
EV-5-1-02 si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše své silné a slabé stránky. • Stanoví si reálné cíle v rámci výuky na základě vlastního sebehodnocení. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vzájemné odlišnosti, shody, změny přicházející v kontextu věku ○ práce na sobě sama - sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora, sebeoceňování 	
EV-5-1-03 se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách	<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, pozitivně ocení druhé v běžných podmínkách. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, reakce na pochvalu ○ akceptace druhého – umění odpustit, 	
EV-5-1-04 identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýslí nad konkrétní pomocí	<ul style="list-style-type: none"> • Vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vyjádření a usměrňování základních citů ○ empatie ○ city a pocity druhých, reflexe prožitků 	

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-0 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> Určí a vysvětlí polohu svého bydliště a pobytu v krajině a státu, popíše z mapy její okolí (vodstvo, významné budovy, zajímavosti) 	<ul style="list-style-type: none"> obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy, dopravní síť, vodstvo, povrch a tvary krajiny 	
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> Určí světové strany v přírodě, podle mapy. Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace dle map, v krajině světové strany orientační body a linie, značení cest (cyklistické, turistické) zásady bezpečného pohybu v přírodě (práce s kompasem, buzolou...) 	
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje základní typy map, plánů. Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy. 	<ul style="list-style-type: none"> mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky okolní krajina na mapách – povrch, vodstvo; Evropa a svět na mapě – kontinenty, evropské státy, města, vodstvo 	<i>Výchova demokratického občana - Formy participace občanů v politickém životě</i>
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává z různých zdrojů a posoudí význam typických regionálních zvláštností přírody, osídlení, hospodářství a kultury různých regionů, oblastí. Posoudí vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu. 	<ul style="list-style-type: none"> regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí 	<i>Výchova demokratického občana - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledá informace z různých zdrojů, na základě kterých porovná způsob života a přírodu v různých zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> cestování život a příroda v naší vlasti, krajina – povrch a jeho tvary, vodstvo Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, města; regionální zvláštnosti, kulturní odlišnosti, rozdílnost krajin vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů 	
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> Rozlišuje některé zástupce našeho státu. 	<ul style="list-style-type: none"> národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly a jejich význam, armáda ČR státní správa a samospráva 	

Lidé kolem nás				
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi. Aktivně se podílí na tvorbě, dodržování a úpravách třídních pravidel. Vyvozuje smysl, důležitost školního rádu, potřebu zákonů ČR obecně. 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, solidarita, vzájemná pomoc principy demokracie chování lidí – vlastnosti lidí, etické zásady, zvládání vlastní emocionality 		<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy</i>
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	<ul style="list-style-type: none"> Rozezná na příkladech jednání a chování, která jsou/nejsou slučitelná se společenskými normami. 	<ul style="list-style-type: none"> konflikty, předcházení konfliktům rizikové chování a rizikové situace právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte 		<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika</i>
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v základních formách vlastnictví. Na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy. 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek finanční gramotnost - daně - seznámení <ul style="list-style-type: none"> hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti hospodaření s penězi, úspory, půjčky 		<i>Multikulturní výchova - Princip sociálního smíru a solidarity</i>
Lidé a čas				
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje s časovými údaji na časové ose od 16. století. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace, časová osa 		
ČJS-5-3-02 využívá knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti	<ul style="list-style-type: none"> Využívá různé zdroje informací jako pramenů pro pochopení minulosti. 	<ul style="list-style-type: none"> současnost a minulost na našem území od 16. století proměny způsobu života, bydlení, báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodny kraj; regionální památky lidé a obory zkoumající minulost, péče o památky knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti 		<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Poznávání lidí</i>
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> Rozezná, srovná, hodnotí rozdíly ve vybraných ukázkách a na vybraných obrazových, vizuálních materiálech ve způsobu života našich předků na našem území v minulosti od 16. století. 			
Etická výchova				
EV-5-1-01 reflektouje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy	<ul style="list-style-type: none"> Reflekтуje důležitost neverbální komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> iniciativa – ve vztahu k jiným lidem, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky 		

z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku		<ul style="list-style-type: none"> ○ elementární prosociálnost – povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství 	
EV-5-1-02 si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří si pozitivní sebehodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • Utváří si zdravé sebehodnocení. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vzájemné odlišnosti, shody, změny přicházející v kontextu věku ○ práce na sobě sama - sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora, sebeoceňování 	
EV-5-1-03 se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmírkách	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje účast na radosti, bolesti druhých. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmírkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, reakce na pochvalu ○ akceptace druhého – umění odpustit, 	
EV-5-1-04 identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	<ul style="list-style-type: none"> • V případě potřeba empaticky přemýšlí nad konkrétní pomocí. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vyjádření a usměrňování základních citů ○ empatie ○ pomoc a potřeba pomoci druhým, potřeba pomoci druhých ○ city a pocity druhých, reflexe prožitků 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Místo, kde žijeme	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě ČJS-5-1-04p uvede paměti hodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky	Místo, kde žijeme	
	Lidé kolem nás	
ČJS-5-2-01p, dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých uveďe základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů		<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
	Lidé a čas	
ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách uveďe významné události, které se vztahují k regionu a kraji vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště		<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Hudební výchova

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Hudební výchova vede žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímaní, k emocionálnímu prožívání při produkci, recepcí či reflexi hudby a také k vlastní interpretaci hudby a k využití hudby jako svébytného prostředku komunikace Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, které se projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Žáci se dle svých možností a schopností seznamují a učí pracovat s dechem a s hlasem, kultivovat pěvecký i mluvený projev, uplatňovat a posilovat správné pěvecké návyky, pracovat s grafickým záznamem vokální hudby i instrumentální hudby. Mají příležitost vyzkoušet si hru na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

V rámci předmětu zkusí ztvárnování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, mimiky, gest a tance. Učí se aktivně vnímat hudbu, poznávat styly, žánry a hudební formy, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována v průběhu výuky prostřednictvím modelových situací, vhodných didaktických a dramatických her a cvičení, ukázek, diskusí a debat, realizací vlastní tvorby, prací s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Hudební výchova* se realizuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

1. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
2. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
3. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
4. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
5. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)

Organizační vymezení

Výuka probíhá primárně ve třídách. V rámci předmětu je také možnost navštěvovat IT učebnu. Výuku lze realizovat i venku – ve venkovní pergole, na školní zahradě, v okolí školy.

Žáci v rámci třídy mohou být s ohledem na aktuální počty žáků ZŠ ve školním roce na základě rozvrhu hodin pro aktuální školní rok spojování na výuku některých hodin do skupin napříč třídami.

Je možné v rámci výuky využít možnost výletů, koncertů, divadelních a muzikálních představeních, projektových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby, prožitku, opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky ke kritickému myšlení, k možnosti činit rozhodnutí a učit se obhájit je.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky pochopit hudební umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k chápání hudby a hudebního umění jako neoddělitelné součásti lidské existence.
- Vedeme žáky k subjektivně jedinečnému vnímání, cítění, prožívání, k rozvíjení kultivovaných projevů a potřeba k utváření hierarchie hodnot.
- Vedeme je k spoluvytváření podnětné atmosféry k poznání, pochopení a pro tvorbu uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Vedeme žáky rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.
- Vytváříme vstřícné a podnětné prostředí pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Rozvíjíme u žáků uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince., k obohacování emocionálního života.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti, ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

- Vedeme žáky k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů.
- Vytváříme žákům příležitosti pro zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Kompetence digitální

- Nabízíme žákům příležitosti využívat při výuce, při učení digitální zařízení.
- Vytváříme příležitosti k vyjádření žáků pomocí digitálních prostředků, k využití prostředků digitální technologie pro zkvalitnění svých výsledků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	• Při pěveckém projevu správně otvírá ústa, dýchá.	○ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost) ○ hlasová hygiena; zpěv lidových i umělých písni	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• Vyteská hudební rytmus jednoduché písni.	○ hudební rytmus (řeč, říkanky, písni) ○ vokální a hudební improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď, apod.) ○ jednodílná písňová forma	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• Využívá nástroje z Orffova inventáře pro hudební doprovod písni.	○ hudební rytmus - rytmická cvičení pomocí nástrojů Orffova instrumentáře ○ rytmický doprovod písni (hra na tělo, na předměty, Orffovy nástroje)	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• Reaguje pohybem na znějící hudbu.	○ pohybový doprovod znějící hudby – tanecní hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ○ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím jednoduchých tanecních kroků ○ orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• Rozliší zvuk od tónu. • Pozná melodii stoupavou a melodii klesající.	○ zvuk – tón ○ poslechy - pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná); tempové a dynamické změny v hudebním proudu	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• Rozezná mužský, ženský a dětský hlas. • Rozlišuje tón instrumentální od lidského hlasu.	○ lidské hlasové, hudební nástroje - seznámení ○ hudba vokální, hudba instrumentální, vokálně instrumentální	

2. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	<ul style="list-style-type: none"> Dokáže dynamicky odlišit zpěv. 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv); hlasová hygiena; rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv lidových i umělých písni 	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	<ul style="list-style-type: none"> Pozná notu celou, půlovou, čtvrtovou. Zvládne rytmické i melodické ostinato. 	<ul style="list-style-type: none"> hudební rytmus (řeč, říkanky, písni) vokální a hudební improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď...) hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato) jednodílná písňová forma čtení rytmického schématu (nota, délka not, taktočára); dvoudobý, třídobý, čtyřdobý takt -seznámení 	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	<ul style="list-style-type: none"> Čte a zapisuje jednoduché rytmické schéma. Ritmicky doprovodí píseň s využitím jednoduchého hudebního nástroje. 	<ul style="list-style-type: none"> hudební rytmus - rytmická cvičení pomocí nástrojů Orffsova instrumentáře; rytmický doprovod písni (hra na tělo, na předměty, Orffovy nás.); hra dle rytmického schematu 	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none"> Umí vyjádřit svoje pocity z poslechové skladby. Vyjádří pohybem směr melodie. 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby, poslechy pantomima a pohybová improvizace, využití jednoduchých tanečních kroků orientace v prostoru –reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. 	<ul style="list-style-type: none"> zvuk – tón; kvality tónů – délka, síla, barva, výška; tempové a dynamické změny v hudebním proudu - poslechy, reakce na změny v proudu znějící hudby 	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none"> Podle poslechu pozná hudební nástroj - kytara, klavír, flétna. 	<ul style="list-style-type: none"> hudba vokální, hudba instrumentální, vokálně instrumentální hudební nástroje 	

3. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01 zpívá jednohlase	• Zpívá na základě svých dispozic v jednohlase a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	○ pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv) ○ hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu – zpěv lidových i umělých písni	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	• Pozná notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou a odpovídající délky pomlk. • Improvizuje při melodizaci vlastních textů.	○ hudební rytmus (řeč, říkanky, písň) ○ intonace, vokální improvizace – hudební hry ○ rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební hry ○ čtení rytmického schématu (nota, délka not a pomlk, taktočára); dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• Čte a zapisuje jednoduché rytmické schéma. • Rytmicky doprovodí píseň s využitím jednoduchého hudebního nástroje. • Zvládne akcentaci těžké doby.	○ hudební rytmus - rytmická cvičení pomocí nástrojů Orffova instrumentáře ○ rytmický doprovod písni (hra na tělo, na předměty, Orffovy nástroje, jednoduché hudební nástroje ○ hra dle rytmického schématu, těžká doba	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</i>
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	• Vyhádří své pocity z poslechové skladby pohybem, slovně, výtvarně. • Pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku.	○ pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt ○ tanecní hry se zpěvem, jednoduché lidové tance, pohybové vyjádření hudby ○ poslechy ○ orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	• Rozliší délku tónů, sílu, výšku, barvu tónu.	○ kvality tónů – délka, síla, barva, výška ○ pohyb melodie, tempové a dynamické změny v hudebním proudu ○ poslechy	
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• Podle poslechu pozná vybrané hudební nástroje a zařadí do kategorie strunných, bicích, dechových.	○ hudba vokální, hudba instrumentální, vokálně instrumentální ○ hudební nástroje – dechové, strunné, bicí – zástupci, příklady	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1.-3. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písňe v rozsahu kvinty HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku pozorně vnímá jednoduché skladby	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

4. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• Zpívá v jednohlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	○ jednohlas, dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojglas apod. ○ durové a mollové tóniny ○ realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• Přečte a zapíše jednoduchou melodii za pomoci not (v rozsahu c1-g1).	○ hudební abeceda ○ záznam vokální a instrumentální hudby – nota jako grafický znak pro tón, (c1 – g1), houslový klíč, notová osnova, notový zápis jako opora při realizaci písni ○ orientace v notovém záznamu jednoduchých melodií ○ zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření	
HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	• Využívá hudební nástroje k doprovodné hře skladeb a písni, improvizovaným textům.	○ hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) ○ hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. ○ písni – zpěv, poslech, tvorba a improvizace	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</i>
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby	• Rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby – malá písňová forma, velká písňová forma.	○ hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Kreativita</i>
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• S využitím tónového materiálu písni tvoří jednoduché předehry, mezihry a dohry.	○ hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písni	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudbu některé z užitých hudebních výrazových prostředků	• Rozezná při poslechu či z obrázku a zařadí do příslušných kategorií konkrétní hudební nástroje.	○ hudební nástroje – rozdelení (dechové, bicí, strunné), charakteristika, příklady ○ hudební styly a žánry ○ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, zvukomalba, kontrast a gradace;	

		<ul style="list-style-type: none"> ○ harmonické změny v hudebním proudu ○ interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) 	
HV-5-1-07 ztvárnuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • Ztvárnuje hudbu pohybem s využitím jednoduchých tanečních kroků. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt ○ taneční hry se zpěvem, jednoduché tance ○ pohybové vyjádření hudby, improvizace s využitím tanečních kroků, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách 	

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• Zpívá v jednohlase či ve dvojhlase v durových i mollových tóninách, rozliší je, a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	<ul style="list-style-type: none"> ○ realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, jednohlas, dvojglas a víceglas – prodleva, kánon, lidový dvojglas apod. ○ vztahy mezi tóny – souzvuk, akord ○ durové a mollové tóniny - sluchové rozlišení akordů 	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	• Přečeťte, zapíše a realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii za pomoci not (v rozsahu c1-c2).	<ul style="list-style-type: none"> ○ hudební abeceda ○ záznam vokální a instrumentální hudby – nota jako grafický znak pro tón, (c1 – c2), houslový klíč, notová osnova, notový zápis jako opora při realizaci písni ○ orientace v notovém záznamu jednoduchých melodií ○ zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</i>
HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	• Využívá hudební nástroje k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni, k improvizovaným textům.	<ul style="list-style-type: none"> ○ hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva) ○ hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. ○ písnič – zpěv, poslech, tvorba a improvizace 	Multikulturní výchova - Multikulturalita
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby	• Rozpozná hudební formu jednoduché písni či skladby – rondo, variace.	<ul style="list-style-type: none"> ○ hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace 	
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	• Provádí elementární hudební improvizace a tvoří tak jednoduché předehry, mezihry a dohry.	<ul style="list-style-type: none"> ○ hudební improvizace – tvorba předeher, mezihier a doher 	
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	• Rozezná při poslechu či z obrázku a zařadí do příslušných kategorií konkrétní hudební nástroje.	<ul style="list-style-type: none"> ○ hudební nástroje – rozdělení (dechové, bicí, strunné), charakteristika, příklady ○ hudební styly a žánry ○ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – 	

HV-5-1-07 ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • Dle svých individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. 	<p>rytmus, melodie, harmonie, barva, zvukomalba, kontrast a gradace;</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ harmonické změny v hudebním proudu ○ interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) ○ taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt ○ taneční hry se zpěvem, jednoduché tance ○ pohybové vyjádření hudby, improvizace s využitím tanečních kroků, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
<p>HV-5-1-01p zpívá písničky v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</p> <p>HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudebnou</p> <p>HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</p> <p>HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb správně hospodaří s dechem při interpretaci písniček – frázování</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Výtvarná výchova

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Předmět vede žáky k porozumění základním pojmem ve výtvarné výchově, seznamuje je se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik. Učí žáky chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace a užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění a poznání.

Vzdělávací obsah předmětu vede žáky prostřednictvím rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity a ověřování komunikačních účinků k rozvíjení schopnosti rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomování si vlivu této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Umožňuje uplatňovat vlastní zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Spolu s tímto žákovi umožňuje utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Průřezová téma jsou v průběhu výuky realizována prostřednictvím modelových situací, vhodných cvičení, ukázk, realizací vlastních výtvarů, prací s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* se realizuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

1. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
2. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
3. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
4. ročník: 2 hodiny týdně (2 hodiny)
5. ročník: 2 hodiny týdně (2 hodiny)

Organizační vymezení

Výuka probíhá primárně ve třídách. V rámci předmětu je také možnost navštěvovat IT učebnu. Výuku lze realizovat i venku – ve venkovní pergole, na školní zahradě, v okolí školy.

Žáci v rámci třídy mohou být s ohledem na aktuální počty žáků ZŠ ve školním roce na základě rozvrhu hodin pro aktuální školní rok spojování na výuku některých hodin do skupin napříč třídami.

Je možné v rámci výuky využít možnost výletů, exkurzí, výstav, projektových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby, prožitku, opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky ke kritickému myšlení, k možnosti činit rozhodnutí a učit se obhájit je.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky pochopit hudební umění jako specifický způsob poznání a užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k chápání hudby a hudebního umění jako neoddělitelné součásti lidské existence.
- Vedeme žáky k subjektivně jedinečnému vnímání, cítění, prožívání, k rozvíjení kultivovaných projevů a potřeba k utváření hierarchie hodnot.
- Vedeme je k spoluvytváření podnětné atmosféry k poznání, pochopení a pro tvorbu uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Vedeme žáky k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot.
- Vytváříme vstřícné a podnětné prostředí pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Rozvíjíme u žáků uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince., k obohacování emocionálního života.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti, ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.
- Vedeme žáky k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů.
- Vytváříme žákům příležitosti pro zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Kompetence digitální

- Nabízíme žákům příležitosti využívat při výuce, při učení digitální zařízení.
- Vytváříme příležitosti k vyjádření žáků pomocí digitálních prostředků, k využití prostředků digitální technologie pro zkvalitnění svých výsledků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• Vnímá rytmus, řadí prvky nebo barvy dle kritéria.	<ul style="list-style-type: none"> ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace v ploše a prostoru 	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<ul style="list-style-type: none"> • Používá techniky malby a kresby, s nimiž byl seznámen. • V tvorbě projevuje a uplatňuje své vlastní zkušenosti, zkušenosti nabýté v rámci předmětu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozvíjení grafického pohybu, paměti pro barvy, tvary a linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektů do celků, představy poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše ○ světlostní a barevné kvality -> kombinace barev, míchání barev; poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí <ul style="list-style-type: none"> ○ kresba, malba; zapouštění, rozpíjení a rozfoukávání barev ○ rytmické řazení prvků a barev ○ prostorové tvoření, modelování ○ páče s přírodními materiály, s různými materiály; netradiční techniky ○ tvoření založené na fantazii, smyslovém vnímání, tvoření na základě vlastních zážitků, zkušeností 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Kreativita</i>
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<ul style="list-style-type: none"> • Vizuálně vyjádří zážitek se školou, rodinou. • Pokusí se o ilustraci ke krátkému textu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vizuální vyjádření prožitého ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -- vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových ○ ilustrace k textu, k přečtenému 	
VV-3-1-04	• Zhodnotí vlastní proces tvoření.		

interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností		<ul style="list-style-type: none"> ○ interpretace vizuálně obrazných vyjádření – osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování ○ sebereflexe 	
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše stručně, jednoduše obsah svého vizuálně obrazného vyjádření. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ odlišné interpretace a jejich porovnávání s vlastní interpretací vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje 	

2. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	• Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty a třídí je dle zadaných kritérií.	○ prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace v ploše a prostoru	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• Používá techniky malby a kresby, s nimiž byl seznámen. • V tvorbě projevuje a uplatňuje své vlastní zkušenosti, zkušenosti nabité v rámci předmětu.	○ rozvíjení grafického pohybu, paměti pro barvy, tvary a linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektů do celků, představy poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše ○ světlostní a barevné kvality -> základní a doplňkové, kombinace barev, míchání barev; poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch (kontrast); poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí ○ kresba, malba; zapouštění, rozpíjení a rozfoukávání barev ○ rytmické řazení prvků a barev ○ prostorové tvoření, modelování ○ páče s přírodními materiály, s různými materiály; netradiční techniky ○ tvoření založené na fantazii, smyslovém vnímání, tvoření na základě vlastních zážitků, zkušeností	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Kreativita</i>
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	• Vizuálně reflekтуje hmatový prožitek. • Vytvoří vlastní ilustraci k literárnímu textu.	○ vizuální vyjádření prožitého ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -- vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových ○ ilustrace k textu, k přečtenému	<i>Osobnostní a sociální výchova - Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</i>
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	• Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	○ interpretace vizuálně obrazných vyjádření – osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování ○ sebereflexe	

<p>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popíše jednoduše obsah svého vizuálně obrazného vyjádření, pokusí se zhodnotit proces tvorby. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ odlišné interpretace a jejich porovnávání s vlastní interpretací vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje 	
---	---	---	--

3. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<ul style="list-style-type: none"> Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ. 	<ul style="list-style-type: none"> prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace v ploše a prostoru 	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<ul style="list-style-type: none"> Samostatně používá běžně požívané techniky, s nimiž byl seznámen. V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení grafického pohybu, paměti pro barvy, tvary a linie a jejich kombinaci v ploše, uspořádání objektů do celků, představy poměru velikostí, rozvržení kresby na ploše světlostní a barevné kvality -> teorie barvy – základní a doplnkové, kombinace barev, míchání barev; poznávání výrazových vlastností světlých a tmavých ploch (kontrast); poznávání barev hustých a řídkých, barvy krycí <ul style="list-style-type: none"> kresba, malba; zapouštění, rozpíjení a rozfoukávání barev rytmické řazení prvků a barev prostorové tvoření, modelování páce s přírodními materiály, s různými materiály; netradiční techniky tvoření založené na fantazii, smyslovém vnímání, tvoření na základě vlastních zážitků, zkušeností 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</i>
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	<ul style="list-style-type: none"> Vizuálně reflekтуje hmatový a sluchový prožitek. 	<ul style="list-style-type: none"> vizuální vyjádření prožitého reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -- vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových ilustrace k textu, k přečtenému 	
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné	<ul style="list-style-type: none"> Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření. Je schopen odlišné interpretace porovnat se svou dosavadní. 	<ul style="list-style-type: none"> interpretace vizuálně obrazných vyjádření – osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování sebereflexe 	

interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností		
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ odlišné interpretace a jejich porovnávání s vlastní interpretací vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

1.-3. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
<p>VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</p> <p>VV-3-1-01p rozpoznává, porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</p> <p>VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

4. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	<ul style="list-style-type: none"> • Pokouší se stínovat, tónovat. • Uspořádává prvky v prostoru a na ploše ve vztahu k proporcím vlastního těla. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <ul style="list-style-type: none"> ○ lidská postava, vyjádření pohybu, umístění v prostoru ○ uspořádání objektů do celků – ve statickém a dynamickém vyjádření ○ akční tvar malby a kresby ○ barevný kontrast ○ linie, písmo ○ prostorové stavby ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření 	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá běžné věci, přirodniny (např. letokruhy na dřevěném koláči, ptačí pero apod.) jako vzor pro tvorbení podle skutečnosti. Vyjadřuje detaily. • Samostatně volí techniku ztvárnění. 		
VV-5-1-0 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	<ul style="list-style-type: none"> • S pomocí nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly. 		
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	<ul style="list-style-type: none"> • Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými smysly ○ typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<ul style="list-style-type: none"> • Přistupuje k různým vizuálně obrazným vyjádřením jako ke zdroji inspirace. 		

		<ul style="list-style-type: none"> ○ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) ○ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje 	
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 		

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	<ul style="list-style-type: none"> • Stínuje, tónuje, do výtvarného vyjadřování zapojuje perspektivu. • Samostatně používá kombinované techniky. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <ul style="list-style-type: none"> ○ lidská postava, vyjádření pohybu, umístění v prostoru ○ uspořádání objektů do celků – ve statickém a dynamickém vyjádření ○ akční tvar malby a kresby ○ barevný kontrast ○ linie, písmo ○ prostorové stavby ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření ○ prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chutových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými smysly ○ typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, ○ smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> • Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností. • Samostatně volí techniku ztvárnění. 		
VV-5-1-0 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	<ul style="list-style-type: none"> • Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly. • Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. 		
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	<ul style="list-style-type: none"> • Pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy. 		
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<ul style="list-style-type: none"> • Přistupuje k různým vizuálně obrazným vyjádřením jako ke zdroji inspirace a porovnává je. 		<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</i>

		<ul style="list-style-type: none"> ○ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje ○ proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
<p>VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Tělesná výchova

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací oblast je zaměřena na vyvážení stavu tělesné, duševní a sociální pohody. Zdraví člověka je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty a je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život, optimální pracovní výkonnost. Podpora a ochrana zdraví je jednou z priorit základního vzdělávání.

Základem výuky je vlastní prožitek žáka vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobu jednání a rozhodování. V hodinách jsou využívány různé metody a formy práce. Žáci mají možnost pod vedením učitele používat veškeré dostupné náčiní a nářadí. Klade se důraz na větší samostatnost a odpovědnost žáka v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím.

Základním obsahem předmětu je pak například hygiena a bezpečnost při tělesné výchově, příprava organismu před pohybovými činnostmi, význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem pohybových schopností (rychlosť, vytrvalost, síla, pohyblivost, koordinace pohybu); pohybové hry, základy gymnastiky, základy atletiky, základy sportovních her, průpravné úkoly, kondiční a rytmické formy cvičení; organizace práce při tělesné výchově, komunikace ve skupině, pravidla osvojovaných pohybových činností.

Zařazováním činností ovlivňujících zdraví, ovlivňujících úroveň pohybových dovedností a činností podporujících pohybové učení ve výuce vede žáky k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí, učí žáka vnímat lidi a vztahy mezi nimi, k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně také k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové.

Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Může být propojeno s turistikou, plaváním, cykloturistikou či dalšími pohybovými činnostmi.

Průřezová téma jsou realizována v průběhu výuky prostřednictvím modelových situací, vhodných didaktických her a cvičení, ukázek, realizací vlastních aktivit, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Tělesná výchova* se realizuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

1. ročník: 2 hodiny týdně (2 hodiny)
2. ročník: 2 hodiny týdně (2 hodiny)
3. ročník: 2 hodiny týdně (2 hodiny)
4. ročník: 2 hodiny týdně (2 hodiny)
5. ročník: 2 hodiny týdně (2 hodiny)

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve cvičebním prostoru v budově MŠ, je možnost využívat obecní hřiště, školní zahradu, okolí školy, fotbalové hřiště v obci.

Součástí výuky je (zpravidla) ve 3. a 4. ročníku povinná výuka plavání (2 x 20 vyučovacích hodin).

Žáci v rámci třídy mohou být s ohledem na aktuální počty žáků ZŠ ve školním roce na základě rozvrhu hodin pro aktuální školní rok spojování na výuku některých hodin do skupin napříč třídami.

Je možné v rámci výuky využít možnost turistických výletů, cyklistických výletů, jinak pohybově zaměřených výletů; kurzů a škol v přírodě; projektových dnů, tanecních představení...

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k učení se prostřednictvím pohybu, opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání.
- Vedeme žáky k poznávání zdraví a zdravého pohybu jako důležité hodnoty v kontextu běžného života.

Kompetence k řešení problémů

- Vytváříme příležitost k získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.
- Vedeme žáky k využívání osvojených postupů, pohybových aktivit ovlivňujících zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci.
- Vedeme žáky ke kritickému myšlení, k možnosti činit rozhodnutí a učit se obhájit je.

Kompetence komunikativní

- Vytváříme příležitosti k poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí a vytváříme prostor k diskuzím.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilí.
- Vedeme žáky k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů.
- Vedeme žáky k subjektivně jedinečnému vnímání, cítění, prožívání, k rozvíjení pohybových dovedností.
- Rozvíjíme u žáků uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k aktivnímu překonávání životních stereotypů.
- Podporujeme aktivní zapojování žáků do činností podporujících pohybové aktivity a zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.
- Vedeme žáky k respektování tělesných individualit žáků.
- Nabízíme činnosti vedoucí ke spolupráci, k respektu k druhým, k dodržování pravidel fair play při hře.

Kompetence pracovní

- Vytváříme žákům příležitosti k pochopení pohybového vyjádření jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti a systematicnosti při cvičení.
- Vedeme žáky k ochraně zdraví a životů při každodenních situacích.

Kompetence digitální

- Nabízíme žákům příležitosti využívat při výuce, při učení digitální zařízení.
- Vytváříme příležitosti k vyjádření žáků za pomoci či podpory digitálních prostředků,, k využití prostředků digitální technologie pro zkvalitnění svých výsledků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá nabízených sport. činností • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ činnosti ovlivňující zdraví - příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, tělovýchovné chvilky, aktivní trávení přestávek.... ○ výchova ke správnému držení těla; kompenzační cvičení, jednoduchá balanční cvičení; relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, jejich praktické využití 	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí cviky pod vedením učitele. • Provádí pohybové činnosti ve skupině a usiluje o jejich zlepšení. 		
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> • Zná zásady jednání a chování při sportovních aktivitách – fair play. • Spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích adekvátně věku. • Chápe potřebu pravidel u zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybové hry a jejich pravidla – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvorivost; ○ základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním ○ rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem ○ průpravné úpoly – přetahy a přetlaky ○ základy atletiky – rychlý běh, skok do délky, hod ○ základy sportovních her a jejich pravidla – manipulace s míčem, herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</i>

		<ul style="list-style-type: none"> ○ turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření ○ zimní sporty, hry na sněhu a na ledě ○ další pohybové činnosti (podle podmínek a zájmu žáků) 	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> • Zná zásady hygieny a bezpečného pohybu prostorách i okolí školy, při tělesné výchově. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ○ bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách 	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje na základní pokyny a povely. • Reaguje na smluvený signál. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní názvosloví osvojovaných činností ○ cvičení a hry na trénink pozornosti, pohotovosti ○ smluvené povely, signály 	

2. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá nabízených sport. příležitostí a aktivně se do nich zapojuje. • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ činnosti ovlivňující zdraví - příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, tělovýchovné chvilky, aktivní trávení přestávek.... ○ výchova ke správnému držení těla; kompenzační cvičení, jednoduchá balanční cvičení; relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, jejich praktické využití 	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> • Zná jednoduché cviky na protažení těla a správně je pod vedením učitele provádí. • Provádí pohybové činnosti ve skupině a usiluje o jejich zlepšení. 		
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> • Zná a snaží se uplatňovat zásady jednání a chování při sportovních aktivitách – fair play. • Spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích adekvátně věku. • Spolupracuje při dodržování pravidel u zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybové hry a jejich pravidla – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; ○ základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním ○ rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem ○ průpravné úpoly – přetahy a přetlaky ○ základy atletiky – rychlý běh, skok do délky, hod ○ základy sportovních her a jejich pravidla – manipulace s míčem, herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů ○ turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření ○ zimní sporty, hry na sněhu a na ledě ○ další pohybové činnosti (podle podmínek a zájmu žáků) 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</i>

<p>TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje hlavní zásady bezpečného pohybu prostorách i okolí školy, při tělesné výchově. • Vybere z nabídky nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ○ bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách 	
<p>TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti. • Reaguje na smluvené signály. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní názvosloví osvojovaných činností ○ cvičení a hry na trénink pozornosti, pohotovosti ○ smluvené povely, signály 	

3. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá nabízených sport. příležitostí a aktivně se do nich zapojuje. • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím. • Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ činnosti ovlivňující zdraví - příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, tělovýchovné chvilky, aktivní trávení přestávek.... ○ výchova ke správnému držení těla; kompenzační cvičení, jednoduchá balanční cvičení; relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení, jejich praktické využití ○ rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu <ul style="list-style-type: none"> ○ pohybové hry a jejich pravidla – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost; ○ základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním ○ rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem ○ průpravné úpoly – přetahy a přetlaky ○ základy atletiky – rychlý běh, skok do délky, hod ○ základy sportovních her a jejich pravidla – manipulace s míčem, herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů ○ turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření ○ zimní sporty, hry na sněhu a na ledě ○ další pohybové činnosti (podle podmínek a zájmu žáků) 	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	<ul style="list-style-type: none"> • Vykonává jednoduché pohybové činnosti a aktivně je zapojuje do skupinových činností. 		
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích adekvátně věku v prostorách plaveckého bazénu. • Dopržuje zásady jednání a chování při sportovních aktivitách – fair play. • Orientuje se v pravidlech jednoduchých kolektivních sportovních a pohybových her. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace 	

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, vhodné oblečení bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, 	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti i v prostorách plaveckého bazénu. 	<ul style="list-style-type: none"> základní názvosloví osvojovaných činností cvičení a hry na trénink pozornosti, pohotovosti smluvené povely, signály 	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. 	<ul style="list-style-type: none"> hygiena při plaveckém výcviku – vhodné oblečení a hygiena spojena s plaveckým výcvikem a pohybem v plaveckém bazéně bezpečnost související s plaveckým výcvikem – bezpečnost v šatnách, při plaveckém výcviku 	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	<ul style="list-style-type: none"> Seznamuje se s prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu. 		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 1.-3. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti <ul style="list-style-type: none"> - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů 	<ul style="list-style-type: none"> bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

4. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří varianty osvojených pohybových her. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ zásady jednání a chování při pohybových činnostech, hrách, soutěžích, tanci,... ○ sportovní hry, soutěže a jejich pravidla ○ pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvorivost ○ míčové hry (vybijená, kopaná,...) ○ činnosti, hry a soutěže zaměřené na základy atletiky (motivovaný vytrvalý běh, překážkový běh, běh a pohyb v terénu, skupinové hry a klání...) ○ základy gymnastiky – akrobacie, cvičení s náčiním ○ rytmické a kondiční formy cvičení – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance ○ průpravné úpoly – přetahy a přetlaky 	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> • Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží. • Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. 		
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> • Ve skupince či dvojici zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. 		
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; při pobytu v přírodě při různém počasí. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ hygiena a bezpečné chování v běžném sportovním prostředí ○ hygiena a bezpečné chování při pobytu v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, hry na sněhu a na ledě ○ zdravověda, první pomoc při úraze 	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ○ cvičení podle nákresu, popisu 	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ hygiena při plaveckém výcviku – vhodné oblečení a hygiena spojena s plaveckým výcvikem a pohybem v plaveckém bazéně 	

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	<ul style="list-style-type: none">• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	<ul style="list-style-type: none">○ bezpečnost související s plaveckým výcvikem – bezpečnost v šatnách, při plaveckém výcviku	
--	--	---	--

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovni své zdatnosti	<ul style="list-style-type: none"> Podílí se na realizaci svého pravidelného pohybového režimu - chápe, že pohyb pomáhá k tělesnému rozvoji. 	<ul style="list-style-type: none"> o význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu o zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání záteže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití o rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu a jejich využití v praktickém životě 	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	<ul style="list-style-type: none"> Vytváří varianty osvojených pohybových her. 	<ul style="list-style-type: none"> o zásady jednání a chování při pohybových činnostech, hrách, soutěžích, tanci, ... o sportovní hry, soutěže a jejich pravidla o pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvorivost o míčové hry (vybijená, kopaná...) o činnosti, hry a soutěže zaměřené na základy atletiky (motivovaný vytrvalý běh, překážkový běh, běh a pohyb v terénu, skupinové hry a klání...) o základy gymnastiky – akrobacie, cvičení s náčiním o rytmické a kondiční formy cvičení – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance o průpravné úpoly – přetahy a přetlaky 	<i>Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</i>
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. 		<i>Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj - Kooperace a kompetice</i>
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	<ul style="list-style-type: none"> Samostatně zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. 		
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	<ul style="list-style-type: none"> Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. 	<ul style="list-style-type: none"> o hygiena a bezpečné chování v běžném sportovním prostředí o hygiena a bezpečné chování při pobytu v přírodě – přesun do terénu, chůze v terénu, táboření, hry na sněhu a na ledě 	

		<ul style="list-style-type: none"> ☐ zdravověda, první pomoc při úraze 	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností ☐ cvičení podle nákresu, popisu 	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	<ul style="list-style-type: none"> • Změří své pohybové výkony a porovná je se svými předchozími výsledky. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
<p>TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</p> <p>TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</p> <p>TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</p> <p>TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</p> <p>TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</p> <p>TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

Pracovní činnosti

Vyučovací předmět je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět *Pracovní činnosti*, jakožto vzdělávací oblast, které je součástí, se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v různých podobách a širších souvislostech. Prostřednictvím pracovních činností, jejichž obsah je tematicky rozdělen do čtyř okruhů na ***Práci s drobným materiélem***, ***Konstrukční činnosti***, ***Pěstitelské práce*** a ***Přípravu pokrmů***, žáci získávají základní uživatelské dovednosti a utvářejí se základy jejich životní a profesní orientace. Mají prostor pro rozvoj tvorivosti a pochopení práce jako nástroje k seberealizaci. Plánují, organizují a hodnotí pracovní činnost samostatně i v týmu.

Všichni žáci jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Průřezová téma jsou realizována v průběhu výuky prostřednictvím modelových situací, vhodných cvičení, ukázek, realizací vlastních výtvarů, prací s různými zdroji informací, prostřednictvím projektů, workshopů, exkurzí aj.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* se realizuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně.

Časová dotace vyučovacího předmětu je následující:

1. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
2. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
3. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
4. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)
5. ročník: 1 hodina týdně (1 hodina)

Organizační vymezení

Výuka probíhá ve třídách, ve školní cvičné kuchyňce, ve školní dílně a na školní zahradě. Výuku lze realizovat i ve venkovní pergole či v okolí školy.

Žáci v rámci třídy mohou být s ohledem na aktuální počty žáků ZŠ ve školním roce na základě rozvrhu hodin pro aktuální školní rok spojování na výuku některých hodin do skupin napříč třídami.

Je možné v rámci výuky využít možnost výletů, projektových dnů, pěstitelských či chovatelských výstav, nabídky workshopů...

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek.

Kompetence k řešení problému

- Vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k souvislému a smysluplnému ústnímu projevu před skupinou (např. při vysvětlování pravidel sportovní hry...)

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině.
- Vedeme žáky k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti.
- Vedeme žáky k chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci.
- Vedeme žáky k orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.
- Vytváříme příležitosti k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnému postoji k vlastní činnosti i činnosti druhých, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
- Vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek.
- Vedeme žáky k dodržování technologické kázně a k uplatňování zásad hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a poskytnutí první pomoci.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. ROČNÍK			
Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> • Je seznámen se základy bezpečnosti a hygieny práce ve třídě i v dílně. • Pracuje dle slovních pokynů s tradičními i netradičními materiály. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ seznámení s různými materiály a předměty k tvoření (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, korálky, nitě a provázky, dřevo, plasty aj.) ○ pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití (nůžky, jehla; seznámení s vybavením dílny. . .) ○ bezpečnost a hygiena při práci ○ jednoduché pracovní operace a postupy -> praktické činnosti - stříhat, ohýbat, spojovat, navlékat, propichovat, svazovat, slepovat, lisovat, skládat, obkreslovat podle šablony, řezat, měřit, modelovací; hmotu hnít, válet, stlačovat, přidávat, ubírat, ohýbat; u štíti odměřit délku nitě, navlékat jehlu, uzlík; navlékat; v dílně řezat, zatloukat, opracovat, zašroubovat... ○ základy organizace práce ○ lidové zvyky, tradice 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</i>
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • Je seznámen s vybranými jednoduchými postupy při vytváření různých předmětů. • S pomocí dle slovního návodu pracuje. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ seznámení s prací s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s elementárními dovednostmi a činnostmi při práci se stavebnicemi. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ stavebnice – různé příklady ○ fantazijní konstrukce 	

Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> • Společně ve skupině provádí pozorování přírody. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pozorování přírody a vlivu počasí a měnících se ročních období na jejich růst a změny ○ základní potřeby rostlin ○ pozorování růstu rostlin ze semínek 	
ČSP-3-3-02 peče o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se se základy bezpečnosti a hygieny práce při pěstitelských činnostech. • Poznává význam a důležitost rostlin v našem životě. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základy bezpečnosti a hygieny práce ○ semena a rostliny v přírodě a na zahradě (žalud, slunečnice, bylinky...) ○ seznámení se se zahradnickými nástroji ○ sázení rostlin, setí ○ jednoduché práce na zahradě v kontextu ročních období 	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Je seznámen se základy bezpečnosti a hygieny práce v kuchyni. • Je seznámen se základním vybavením kuchyně – příbory, talíře, hrnečky a skleničky. • Spolupracuje při přípravě jednoduchého pokrmu, nápoje. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ bezpečnost a hygiena při práci ○ základní vybavení kuchyně ○ jednoduchá úprava stolu ○ příprava jednoduchých pokrmů a nápojů (pomazánky, polévky, smoothie, čaj...) 	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Nají se správně příborem. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pravidla správného stolování - seznámení, využití příboru 	

2. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce ve třídě i v dílně. • Pracuje s tradičními i netradičními materiály dle jednoduchých pokynů. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ seznámení s různými materiály a předměty k tvoření (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, korálky, nitě a provázky, dřevo, plasty aj.) a jejich vlastnostmi ○ pracovní pomůcky a nástroje – (nůžky, jehla; vybavení dílny...) ○ jednoduché pracovní operace a postupy -> praktické činnosti - stříhat, ohýbat, spojovat, navlékat, propichovat, svazovat, slepovat, lisovat, skládat, obkreslovat podle šablony, řezat, měřit, modelovací; hmotu hnít, válet, stlačovat, přidávat, ubírat, ohýbat; u šití odměřit délku nitě, navlékat jehlu, uzlík; navlékat; v dílně řezat, zatloukat, opracovat, zašroubovat... ○ základy organizace práce, bezpečnost a hygiena při práci ○ lidové zvyky, tradice 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</i>
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • S pomocí pracuje dle slovního návodu či předlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojuje si elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. • Staví podle fantazie. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) ○ fantazijní konstrukce, seznamování se s prací s jednoduchým návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> • Společně i samostatně provádí pozorování přírody. • Společně ve skupině provádí záznam pozorování. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pozorování přírody a vlivu počasí a měnících se ročních období na jejich růst a změny ○ pozorování růstu rostlin ze semínek, základní potřeby rostlin 	

ČSP-3-3-02 peče o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce při pěstitelských činnostech. • Chápe význam a důležitost rostlin v našem životě. • Seznamuje se se základní péčí o nenáročné rostliny. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ záznam pozorování ○ bezpečnost a hygiena při práci ○ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) ○ sázení rostlin, setí ○ osvojování si práce se zahradnickými nástroji, jednoduché práce na zahradě v kontextu ročních období 	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje základy bezpečnosti a hygieny práce v kuchyni. • Rozumí pojmul v základním vybavením kuchyně – příbory, talíře, hrnečky a skleničky. • Spolupracuje při přípravě jednoduchého pokrmu či nápoje. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ bezpečnost a hygiena při práci ○ základní vybavení kuchyně ○ jednoduchá úprava stolu, ○ příprava jednoduchých pokrmů a nápojů (pomazánky, polévky, smoothie, čaj...) 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</i>
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Osvojuje si pravidla správného stolování. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pravidla správného stolování 	

3. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová téma
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s různými materiály a předměty k tvoření (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, korálky, nitě a provázky, dřevo, plasty aj.), jejich vlastnosti ○ pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití (nůžky, jehla; vybavení dílny, . . .) ○ jednoduché pracovní operace a postupy -> praktické činnosti - stříhat, ohýbat, spojovat, navlékat, propichovat, svazovat, slepovat, lisovat, skládat, obkreslovat podle šablony, řezat, měřit, modelovací; hmotu hnít, válet, stlačovat, přidávat, ubírat, ohýbat; u šití odměřit délku nitě, navlékat jehlu, uzlík; navlékat; v dílně řezat, zatloukat, opracovat, zašroubovat... ○ základy organizace práce ○ lidové zvyky, tradice 	
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje dle slovního návodu či předlohy, s využitím osvojených postupů dle vlastní fantazie. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. • Staví podle fantazie samostatně i ve dvojici, skupině. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) ○ fantazijní konstrukce, práce s jednoduchým návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> • Společně i samostatně provádí pozorování přírody. • Provádí záznam pozorování, zhodnotí výsledek. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ bezpečnost a hygiena při práci ○ pozorování přírody a vlivu počasí a měnících se ročních období na jejich růst a změny ○ pozorování růstu rostlin ze semínek ○ záznam pozorování, vyhodnocení 	

ČSP-3-3-02 pečeje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • Pečeje o nenáročné rostliny. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) ○ základní potřeby rostlin ○ jednoduché práce na zahradě ○ sázení rostlin, setí ○ práce se zahradnickými nástroji 	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Připraví tabuli pro jednoduché stolování. • Podílí se na přípravě jednoduchého pokrmu či nápoje. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní vybavení kuchyně ○ jednoduchá úprava stolu ○ příprava jednoduchých pokrmů a nápojů (pomazánky, polévky, smoothie, čaj...) 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</i>
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none"> • Chová se vhodně při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pravidla správného stolování 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření 1.-3. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
Práce s drobným materiálem	
ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Konstrukční činnosti	
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Pěstitelské práce	
ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečeje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Příprava pokrmů	
ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

4. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<ul style="list-style-type: none"> Vytváří s využitím osvojených postupů různé předměty z různých materiálů. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s různými materiály a předměty k tvoření (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, korálky, nitě a provázky, dřevo, plasty aj.) ○ pracovní operace a postupy 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</i>
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	<ul style="list-style-type: none"> Při tvoření pracuje inspirován lidovými zvyky, tradicemi. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ lidové zvyky, tradice, řemesla 	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	<ul style="list-style-type: none"> Zná hlavní pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a snaží se je vhodně volit ke konkrétním činnostem. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pracovní pomůcky, náčiní a nástroje – funkce a využití – pro různé činnosti (dílna, tvoření z papíru, využití látek, vlny...) 	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> Aktivně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s drobným materiálem. Udržuje pořádek na pracovním místě. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňování zásad hygieny a bezpečnosti práce při práci s drobným materiálem ○ pořádek na pracovním místě ○ základy první pomoci při úrazu 	
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční); sestavování modelů ○ práce s různými vyrazenými předměty běžného života (skřínky...), využití při tvoření 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</i>
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<ul style="list-style-type: none"> Pracuje podle jednoduchého návodu, náčrtu, předlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ fantazijní konstrukce ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrttem 	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> Aktivně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při konstrukčních činnostech. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňování zásad hygieny a bezpečnosti práce při konstrukčních činnostech ○ pořádek na pracovním místě ○ základy první pomoci při úrazu 	
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. Spolupracuje při pěstitelských pokusech. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo ○ práce na zahradě 	

provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování		○ pozorování a pokusy	
ČSP-5-3-02 ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	• Samostatně zjistí za využití různých zdrojů zásady pěstování konkrétní rostliny.	○ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.); pěstování pokojových rostlin ○ práce s publikacemi, internetovými zdroji – zásady péče o konkrétní rostliny ○ aktivní práce se zahradnickými nástroji ○ alergie	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	• Zná hlavní pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a snaží se je vhodně volit ke konkrétním druhům pěstitelských činností.	○ pracovní pomůcky, náčiní a nástroje – funkce a využití – pro různé činnosti v rámci pěstitelských prací	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	• Aktivně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při pěstitelských činnostech.	○ upevňování zásad hygieny a bezpečnosti práce při pěstitelských činnostech ○ základy první pomoci při úrazu	

Příprava pokrmů

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	• Orientuje se v základním vybavení kuchyně	○ vybavení kuchyně a jeho praktické využití	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	• Orientuje se v přípravě pokrmu dle receptu.	○ jednoduchá úprava stolu ○ příprava pokrmů – recepty a kuchařky - výběr, nákup a skladování potravin; příprava	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• Dodržuje pravidla správného stolování	○ etiketa – základní pravidla správného stolování; základní pravidla společenského chování	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</i>
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	• Aktivně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při pěstitelských činnostech. • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch.	○ upevňování zásad hygieny a bezpečnosti práce při pěstitelských činnostech ○ základy první pomoci při úrazu	

5. ROČNÍK

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP	Učivo	Průřezová témata
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří s využitím osvojených postupů různé výrobky na základě své představivosti z daného materiálu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ práce s různými materiály a předměty k tvoření (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, korálky, nitě a provázky, dřevo, plasty aj.) ○ pracovní operace a postupy 	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	<ul style="list-style-type: none"> • Při tvoření pracuje inspirován lidovými zvyky, tradicemi, řemesly 	<ul style="list-style-type: none"> ○ lidové zvyky, tradice, řemesla 	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	<ul style="list-style-type: none"> • Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu ke konkrétním činnostem. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pracovní pomůcky, náčiní a nástroje – funkce a využití – pro různé činnosti (dílna, tvoření z papíru, využití látek, vlny...) 	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • Zná zásady první pomoci při úrazu při práci. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňování zásad hygieny a bezpečnosti práce při práci s drobným materiálem ○ pořádek na pracovním místě ○ základy první pomoci při úrazu 	
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí při práci se stavebnicemi samostatně jednoduchou montáž a demontáž. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční); sestavování modelů ○ práce s různými vyrazenými předměty běžného života (skřínky...), využití při tvoření 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj - Seberegulace a sebeorganizace</i>
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje podle návodu, náčrtu, předlohy. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ fantazijní konstrukce ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem 	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • Zná zásady první pomoci při úrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňování zásad hygieny a bezpečnosti práce při konstrukčních činnostech ○ pořádek na pracovním místě ○ základy první pomoci při úrazu 	

Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti. • Vede pěstitelské pokusy a pozorování. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ podmínky pro pěstování rostlin - půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo ○ práce na zahradě ○ pozorování a pokusy 	
ČSP-5-3-02 ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • Ošetruje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.); pěstování pokojových rostlin ○ práce s publikacemi, internetovými zdroji – zásady péče o konkrétní rostliny ○ seznámení s jedovatými rostlinami, rostlinami fungujícími jako drogy ○ aktivní práce se zahradnickými nástroji 	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	<ul style="list-style-type: none"> • Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ pracovní pomůcky, náčiní a nástroje – funkce a využití – pro různé činnosti v rámci pěstitelských prací 	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • Zná zásady první pomoci při úrazu na zahradě. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňování zásad hygieny a bezpečnosti práce při pěstitelských činnostech ○ základy první pomoci při úrazu 	
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámil se různou technikou v kuchyni a její historií. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vybavení kuchyně a jeho praktické využití ○ technika v kuchyni – historie a význam 	<i>Osobnostní a sociální výchova - Morální rozvoj - Řešení problémů, rozhodovací dovednosti</i>
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	<ul style="list-style-type: none"> • Připraví samostatně jednoduchý pokrm. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ jednoduchá úprava stolu ○ příprava pokrmů – recepty a kuchařky - výběr, nákup a skladování potravin; příprava 	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ etiketa – základní pravidla správného stolování; základní pravidla společenského chování 	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> • Zná zásady první pomoci při úrazu v kuchyni. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňování zásad hygieny a bezpečnosti práce při pěstitelských činnostech ○ základy první pomoci při úrazu 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

4.-5. ročník

Výstupy dle RVP	Očekávané výstupy dle ŠVP a učivo
Práce s drobným materiálem	
<p>ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</p> <p>ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</p> <p>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Konstrukční činnosti	
<p>ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu</p> <p>- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Pěstitelské práce	
<p>ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</p> <p>ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</p> <p>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p> <p>ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP
Příprava pokrmů	
<p>ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně</p> <p>ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</p> <p>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p> <p>- uplatňuje zásady správné výživy</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ bude přizpůsobeno a upraveno dle doporučení ŠPZ v rámci IVP, případně v rámci PLPP

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků, jeho pravidla a kritéria, jsou nedílnou součástí školního řádu naší školy.

Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Musí být pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné, musí být též jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všeobecné.

Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka se v průběhu školního roku děje *kombinací slovního hodnocení a klasifikačního stupně* (dále jen "klasifikace")

Do hodnocení výsledků vzdělávání žáka vyučující zapojuje žáka (*sebehodnocení žáka*) v míře, která odpovídá volní a rozumové vyspělosti žáka. Výsledné hodnocení výsledků vzdělávání žáka vyučující žákovi vysvětlí a zdůrazní, v čem se může žák zlepšovat.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka, analyzou různých činností žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy, kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP).

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje hodnocení výsledků *průběžně a celkově*.

Chování neovlivňuje hodnocení výsledků ve vyučovacích předmětech.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu:

- nehodnotí výsledky vzdělávání žáků ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden;
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací;
- učitel hodnotí výsledky vzdělávání žáků jen u probraného učiva, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné;
- před prověřováním znalostí musí žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva.

Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí.

Hodnocení souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Za první a za druhé pololetí vydá škola žákovi vysvědčení, za první pololetí je žákovi předán výpis vysvědčení.

Hodnocení výsledků žáků za pololetí

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených vzdělávacím programem se na vysvědčení hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

Celková výsledná známka za pololetí – stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení – je kombinací klasifikačních podkladů a slovního hodnocení v rámci jednotlivých předmětů a řídí se *Kritérii hodnocení*.

Způsob hodnocení žáků vzdělávaných dle § 41 ŠZ

Znalosti a dovednosti jsou ověřeny na předem dohodnuté schůzce formou přezkoušení z jednotlivých předmětů a prezentace studijního portfolia žáka (tj. *uspořádaný soubor prací žáka sebraných za určitou dobu výuky, který poskytuje rozmanité informace o zkušenostech, dovednostech a pracovních výsledcích žáka*).

Portfolio žáka má volnou formu – může obsahovat pracovní listy a sešity, záznamy o čtení a reakce na přečtené, převyprávěné příběhy, vlastní příběhy, básničky, kopie dopisů kamarádům, příspěvky do časopisů a jiné ukázky tvůrčího psaní, písemná a pravopisná cvičení, magnetofonové nahrávky, počítačové programy, fotografie žáka při čtení, sportu, videa, výtvarné práce žáka apod. a také hodnocení činností samotným žákem nebo rodičem

Výsledná známka za pololetí je stanovena společnou dohodou učitel – garant vzdělávání (většinou zákonné zástupce žáka).

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel s ostatními vyučujícími. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Žák při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Kritéria hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka v Základní škole Záchlumí se děje kombinací slovního hodnocení a klasifikačního stupně (dále jen "klasifikace").

Do hodnocení výsledků vzdělávání žáka vyučující zapojuje i žáka (sebehodnocení žáka) v míře, která odpovídá volní a rozumové vyspělosti žáka. Výsledné hodnocení výsledků vzdělávání žáka vyučující žákovi vysvětlí a zdůrazní, v čem se může žák zlepšovat.

Chyba je chápána jako přirozená věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

Dělení předmětů pro potřeby hodnocení:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a Informatika
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření

Slovní hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným u jednotlivých předmětů vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Zásady pro používání slovního hodnocení, včetně předem stanovených kritérií

- Formulace k vyjádření slovního hodnocení žáka nejsou centrálně stanovené.
- Slovní hodnocení je věcné, objektivní, bez citového zabarvení.
- Slovní hodnocení je podrobnější, má pozitivně motivační charakter. Obsahuje konkrétní vyjádření toho, co žák v daném předmětu zvládl a v jaké kvalitě a vymezuje i další postup rozvoje žáka vzhledem k jeho individuálním předpokladům.
- Je nedílnou součástí všech dílčích výkonů žáka ve výuce, může být ústní i písemné.
- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jeho vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Písemnou formou slovního hodnocení jsou ohodnoceny písemné projevy žáků v sešitech, pracovních sešitech, není-li nahrazeno klasifikačním hodnocením. Písemné slovní hodnocení lze zapisovat i do žákovské knížky (na uvážení učitele daného předmětu)

Oblasti, jejichž rozvoj, vývoj v rámci výchovně vzdělávacích činností při výuce lze díky slovnímu hodnocení zachytit (příklady):

- *Intelekt*: obecné rozumové schopnosti (intelligence); speciální schopnosti (např. matematicko-logické, jazykové aj.); organizační schopnosti; bystrost; předvídatnost; ...
- *Fantazie*: bohatost fantazijních představ; tvůrčí, rekonstrukční, umělecká fantazie; ...
- *Vyjadřovací schopnosti, řeč*: vytríbená, stručná, bohatá, výrazná, spisovná, jasná, ...
- *Paměť a pozornost*: rychlosť vštípení látky; délka zapamatování; rychlosť vybavování; kvalita obsahu zapamatované látky; objektivní nebo subjektivní typ (zkresluje skutečnost); vytrvalosť pozornosti; délka a hloubka pozornosti;
- *City*: soucit s druhými; citový vztah ke zvířatům a věcem; hloubka, rychlosť a trvalosť citů; estetické, intelektuální a etické city; ...
- *Zájmy a ideály*: bohatost zájmů; kvalita zájmů; zájmy o matematiku, literaturu, hudbu, výtvarná umění, herectví, přírodu aj.; trvalosť zájmů; ...
- *Vztah k učení a k práci*: pečlivost; zájem o učení; zájem o manuální práci; zájem o duševní práci; spolupracuje se školou; životní cíl a zaměření, zodpovědnost, organizační schopnosti... .
- *Samostatnost – úkoly řeší samostatně*; samostatnost v řešení životních situací;
- *Sebehodnocení*: sebekritičnost; přeceňuje se – podceňuje se; ...
- *Smysl pro pořádek*: pořádnost; úklid vlastních věcí; pečlivost v uspořádání školních pomůcek; pečlivost sešitů a knih; ...
- *Sociální aktivita, vztahy k druhým*: iniciativnost; společenské akce; průbojnost; zapojení do diskusí; hlásí se často při vyučování; navrhuje nové věci, dominance-submisivita: chce řídit druhé; chce organizovat; panovačnost; ústupnost; kompromisnost; tolerantnost; chce být veden; uznává autoritu učitele a školy; přímost; ochota; uctivost; nebojácnost; není trémistou; doveďte oponovat názorům, s nimiž nesouhlasí; statečnost, společenskost, ochota pomoci; slušnost ve vystupování; něžnost; oddajnost; ústupnost-neústupnost; altruismus; důvěřivost; ohleduplnost; spravedlivost; neagresivní chování; *Extroverze-introverze*; společenskost-uzavřenost; rád-nerad se stýká s druhými; uzavřenost – otevřenost; zdvořilost, jemnost; takt; družnost; milé vystupování; ochota; ...
- *Mravní vlastnosti*: upřímnost; pravdomluvnost; otevřenost; smysl pro pravdu; smysl pro nestrannost; altruismus (již uvedeno); dobré chování; zodpovědnost (již uvedeno); čestnost; zásadovost; ukázněnost; hrドost; svědomí; ...
- *Volní vlastnosti*: vytrvalost; cílevědomost; snaživost (píle); neústupnost při překonávání překážek; smysl pro povinnost; zodpovědnost; plnění povinností; dochvilnost; ...
- *Ctižádost*: zvýšená, snížená; přiměřená (zdravá), ...
- *Motorika*: pohybová obratnost celková; jemná koordinace pohybů prstů a rukou (zručnost); má rád ruční práce, ...

Klasifikace

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.

Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.

Žák je hodnocen stupněm prospěchu, z hlediska ovládnutí učiva dle ŠVP:

1	výborný	ovládá bezpečně
2	chvalitebný	ovládá
3	dobrý	v podstatě ovládá
4	dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5	nedostatečný	neovládá

Sebehodnocení žáka

Sebehodnocení žáků je důležitou součástí hodnocení. Jeho vhodnou realizací se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Vyučující proto žáky k sebehodnocení cíleně vedou. Při školní práci jsou žáci vedeni ke komentování svých výkonů a výsledků.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde,
- jak bude pokračovat dál.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených vzdělávacím programem se na vysvědčení hodnotí stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou níže specifikována, specifikace jsou zároveň odrazem průběžného slovního hodnocení, se kterým se v průběhu pololetí pracuje.

Učitel nepřečeňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají předměty z oblastí *Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace, Člověk a jeho svět*.

Hodnotí se:

- ucelenosť, přesnosť a trvalosť osvojení požadovaných poznatků, faktú, pojmu, definic, zákonitostí a vzťahov, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov, pri výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevov a zákonitostí,
- kvalita myšlenia, predevším jeho logika, samostatnosť a tvorivosť,
- aktivity v prístupe k činnostem, zájem o ně a vzťah k nim,
- přesnosť, výstižnosť a odborná i jazyková správnosť ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledkov činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Kritéria výchovně vzdělávacích výsledkov v této kategorii

- Stupeň 1 - žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti ucelene, přesně a úplně a chápe vzťahy mezi nimi. Pohotově vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov, pri výkladu a hodnocení jevov a zákonitostí. Myslí logicky správně, zretelně se u něho projevuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatne studovať vhodné texty.
- Stupeň 2 - žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě ucelene, přesně a úplně. Pohotově vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktivne nebo podle menších podnétov učiteľa uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pri řešení teoretických a praktických úkolov, pri výkladu a hodnocení jevov a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvorivosť. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatkov. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatne nebo s menší pomocí studovať vhodné texty.
- Stupeň 3 - žák má v ucelenosť, přesnosť a úplnosť osvojení si požadovaných poznatků, faktú, pojmu, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnich a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnejší nepřesnosti a chyby dovede za pomocí učiteľa korigovať. V uplatňovaњí osvojených poznatků a dovedností pri řešení teoretických a praktických úkolov se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádzí hodnocení jevov a zákonitostí podle podnétov učiteľa. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvorivo, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledkov jeho

činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

- *Stupeň 4* - žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.
- *Stupeň 5* - žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytuje se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho 19

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření a Informatika.

Převahu praktické činnosti má předmět *Pracovní činnosti*, spolu s ním pak *Informatika*.

Hodnotí se:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, v tvorbě na PC, kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí, obsluha a údržba pomůcek, nástrojů, náradí;
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci.

Kritéria výchovně vzdělávacích výsledků v této kategorii

- *Stupeň 1* - žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje pomůcky, nástroje, náradí. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

- *Stupeň 2* - žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevysekytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Pomůcky, nástroje, náradí obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.
- *Stupeň 3* Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě přístrojů, náradí a nástrojů musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.
- *Stupeň 4* - žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, přístrojů, náradí se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.
- *Stupeň 5* - žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů se dopouští závažných nedostatků.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají předměty z oblastí *Umění a kultura, Člověk a zdraví*.

Žák zařazený při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje se přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Kritéria výchovně vzdělávacích výsledků v této kategorii

- *Stupeň 1* - žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- *Stupeň 2* - žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.
- *Stupeň 3* - žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- *Stupeň 4* - žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerovnává dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
- *Stupeň 5* - žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.